

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Vnější překážky a iniciace rekreačního sportu dospělé
populace na příkladu Hradce Králové**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Irena Slepíčková, CSc.

Vypracovala:

Iveta Svobodová

Praha, srpen 2019

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis diplomanta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Děkuji Doc. PhDr. Ireně Slepíčkové, CSc. za vedení této diplomové práce, hlavně za cenné rady, připomínky a vstřícný přístup při tvorbě této práce.

Abstrakt

Název: Vnější překážky a iniciace rekreačního sportu dospělé populace na příkladu Hradce Králové

Cíle: Cílem této práce je zjistit, jaké jsou možnosti a nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace, s důrazem na organizované aktivity a jejich organizační formy, a to na příkladu města Hradce Králové. Současně je cílem odhalit zájem dospělé populace v Hradci Králové o účast v konkrétních sportovních aktivitách, a to jak ve formě spontánní, tak i organizované. Dále je cílem zjistit spokojenost cílové skupiny s nabídkou pro sportování a zároveň definovat případné překážky nejčastěji bránící dospělé populaci sportovat ve svém volném čase.

Metody: Výzkum kombinuje kvalitativní i kvantitativní metody. V rámci zjišťování nabídky sportování byla provedena analýza převážně z přístupných dokumentů a internetových stránek organizací, případně díky telefonickému dotazování. V druhé výzkumné části, zjišťující zájem dospělé populace, byla použita kvantitativní metoda dotazníkového šetření.

Výsledky: Provedeným výzkumem došlo ke zhodnocení nabídky pro dospělou populaci v oblasti rekreačního sportování, na území města Hradce Králové. Dále byl díky dotazníkovému šetření zjištěn zájem dospělé populace o účast v konkrétních sportovních aktivitách a podoby těchto aktivit. Výsledky šetření zároveň poukazují i na úroveň spokojenosti respondentů s nabídkou a propagací pro aktivní sportování v Hradci Králové. Zároveň byly definovány nejčastější překážky bránící častějšímu sportování.

Klíčová slova: sportovní kluby; privátní sportovní sektor; nabídka sportovních programů; sociální soudržnost

Abstract

Title: Objective barriers and initiation of adults' recreational sport -case of Hradec Králové city

Objectives: The aim of the work is to find out the possibilities and offer in matter of sport activities and recreational sport activities of the adult population. The emphasis is on organised activities and their forms on the example city of Hradec Kralove. Also the aim is to find out the interest of the population in Hradec Kralove in both spontaneous and organised sport activities. Furthermore, another goal is to reveal the satisfaction of the target group in the offer of sports and at the same time to define possible obstacles that are mostly the reason for the adult population not to do sports at their free time.

Methods: The research combines both quantitative and qualitative methods. In order to reveal the offer in sports activities an analysis was made. Sources of this analysis were mostly the accessible documents and the web sites of the organisations, in some cases also telephone questionnaire. In the second part of the research, which is focused on the interest of the population, an online survey was used.

Results: The research carried out the evaluation of the offer of recreational sports for adult population in the city of Hradec Kralove. Furthermore, the questionnaire survey revealed the interest of the adult population in participation in specific sports activities and different forms of these activities. The questionnaire results also point to the level of respondents' satisfaction with the offer and promotion of active sports in Hradec Králové. At the same time, the most common obstacles to more frequent sport were defined.

Keywords:

sport clubs; privat sport sector; offer of sports programs; social cohesion

Obsah

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
1 ÚVOD	10
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	11
2.1 <i>Společenský význam sportu, zejména pro dospělé populaci</i>	11
2.2 <i>Úloha volnočasového, rekreačního sportu pro dospělé populaci</i>	13
2.3 <i>Účast ve sportu dospělé populace v Česku</i>	16
2.3.1 <i>Základní ukazatelé sportovní participace.....</i>	16
2.3.2 <i>Výsledky analýz sportovní participace</i>	18
2.4 <i>Faktory ovlivňující účast ve sportu</i>	21
2.4.1 <i>Nabídka a její organizační formy v rekreačním sportování.....</i>	23
2.5 <i>Význam sportovní infrastruktury</i>	24
3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE.....	26
3.1 <i>Cíle práce</i>	26
3.2 <i>Úkoly práce</i>	26
3.3 <i>Výzkumné otázky.....</i>	27
4 METODIKA PRÁCE	28
4.1 <i>Popis sledovaného souboru</i>	28
4.2 <i>Použité metody</i>	28
4.3 <i>Sběr dat a analýza dat.....</i>	29
5 VÝSLEDKY A DISKUSE.....	32
5.1 <i>Fyzickogeografická a socioedemografická charakteristika města Hradce Králové, sportovní infrastruktura</i>	32
5.2 <i>Nabídka organizací - pro rekreační sportování dospělé populace v Hradci Králové</i>	33
5.2.1 <i>Veřejný sektor</i>	34
5.2.2 <i>Soukromý sektor</i>	40
5.2.3 <i>Občanský sektor.....</i>	42
5.2.4 <i>Sportovní akce na území města Hradce Králové.....</i>	46
5.3 <i>Poptávka dospělé populace po sportovních aktivitách v Hradci Králové.....</i>	52

5.3.1	Sociodemografická identifikace respondentů	52
5.3.2	Stav účasti ve sportu	55
5.3.3	Překážky v aktivním sportování	58
5.3.4	Poptávka po konkrétních sportovních aktivitách a jejích formách	60
5.3.5	Zájem o širší nabídku, spokojenost s nabídkou a propagací sportovních aktivit	65
5.3.6	Srovnání poptávky po konkrétních sportovních aktivitách s nabídkou	73
6	ZÁVĚR.....	74
	SEZNAM LITERATURY	78
	PŘÍLOHY	82

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČSÚ- Český statistický úřad

ČUS- Česká unie sportu

ČOS- Česká obec sokolská

EU28- 28 států Evropské unie

z.s. - zapsaný spolek

1 ÚVOD

Jak již napovídá název, za hlavní téma této práce bylo zvoleno sportování dospělé populace na rekreační úrovni. Práce se zabývá faktory, které sportování široké veřejnosti podporují, ale také překážkami, které tuto účast mohou omezovat.

Konkrétně je cílem této práce zjistit, jaké jsou možnosti a nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace, s důrazem na organizované aktivity a jejich organizační formy, a to na příkladu města Hradce Králové. Současně je cílem odhalit zájem dospělé populace v Hradci Králové o účast v konkrétních sportovních aktivitách, a to jak ve formě spontánní, tak i organizované. Dalším cílem bude zjistit spokojenost cílové skupiny s nabídkou pro sportování a zároveň definovat případné překážky nejčastěji bránící dospělou populaci sportovat ve svém volném čase.

Přehled nabídky pro sportování ale i přehled zájmu o sportování ze strany občanů může být velkým přínosem pro organizace ziskového i neziskového sektoru působící na území města. Výsledky takového šetření mohou posloužit jako vhled do situace rekreačního sportování dospělých, a tak může být práce přínosem jako podklad pro plánování s cílem tuto situaci ve městě zlepšit a především být podkladem například pro lepší cílení nabídky. To vše s cílem zkvalitnit nabídku a zvýšit tak účast dospělé populace ve sportu.

Právě tato myšlenka vedla k potřebě zabývat se tématem nabídky a poptávky, iniciací a překážkami ve sportování široké veřejnosti. Téma bylo zvoleno i na základě přesvědčení, že právě tématu sportování dospělé veřejnosti a nabídce pro tuto část populace, není věnována dostatečná pozornost. Investice v oblasti sportu jsou nejčastěji vkládány do výkonnostního a vrcholového sportu. Benefity sportování jako zlepšení tělesné zdatnosti, ale hlavně benefity sociálně psychologického charakteru, jako radost z pohybu, radost z vítězství, společných zážitků a mnoho dalších, slyšíme v propagaci sportu velmi často. Často pak ale také zjistíme, že se pod těmito slogany skrývá nabídka sportovního vyžití pouze pro děti, či nabídka sportovního programu na vrcholové úrovni, které veřejnost může sledovat pouze jako divák. Je proto důležité tyto hodnoty sportu skrze nabídku sportovních aktivit v praxi přiblížit i lidem, kteří již nemůžou využít nepřehledného množství nabídky organizovaných programů pro děti, a zároveň nechtějí či nemůžou se věnovat sportu na vyšší než rekreační úrovni.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Společenský význam sportu, zejména pro dospělou populaci

Jak již bylo zmíněno, tato diplomová práce je zaměřena na sportování dospělé populace, především na širokou veřejnost, která představuje velmi významnou část celé populace, a jako vhodné uvedení do problematiky se jeví představení významu sportu, a to především právě pro dospělou populaci.

Sport již v dnešní době patří mezi nejdiskutovanější jevy současné společnosti. Stává se stále frekventovanějším pojmem, a to nejen v odborné literatuře, ale i v každodenním životě. Označuje jak jedinečnou pohybovou aktivitu či herní situaci, tak současně významný kulturní a sociální jev, kterým bezesporu je. Jeho význam ovlivňuje i ekonomickou, sociální a kulturní oblast. Stává se stále více odrazem hodnotového systému dnešní společnosti skrze zájmy a činnosti současného lidstva. (Sekot, 2006)

Jak se uvádí v Bílé knize o sportu (Komise Evropských společenství, 2007) sport je oblastí lidské činnosti s velkým zájmem občanů a má zároveň obrovský potenciál občany sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ. Kromě upevnování zdraví, plní sport i funkci výchovnou a společenskou, rekreační a kulturní.

Stejně tak i Dostál a Přerovský ve svém příspěvku Evropská unie a sport (2000) uvádějí, že různé průzkumy prokázaly velmi důležitý význam sportu pro společnost. Uvádí, že se především jedná o sociální význam sportu, o němž jednali ministři členských zemí Rady Evropy už v roce 1995. Na této konferenci v Lisabonu byl schválen dokument „Význam sportu pro společnost“. Dále upozorňují na důležitost zdravotního a socializačního významu pohybových aktivit, a to nejen z aspektu rekreace a regenerace ale i výchovného významu a sociálních kontaktů, jež aktivní sportování přináší.

Významem aktivního pohybu - ať již samotného sportu, tak i ostatních pohybových činností a aktivit je ovlivňování životního stylu z hlediska rozvoje či udržení tělesné zdatnosti, ale i z hledisek psychosociálně funkčních – tím mohou být např. prožitky radosti, emoce, uspokojení, pohoda a relaxace. (Jansa a kol. 2005)

Stejně jako Jansa, tak i Slepíčková (2005) upozorňuje na psychologický význam sportu. Uvádí, že právě sport nabízí vhodnou cestu k dosahování osobní spokojenosti

skrze zlepšení stavu psychologických ukazatelů - sport pomáhá navazovat nová přátelství a obohacuje život jedince o řadu prožitků, získává nové zkušenosti, zároveň sport dává prostor pro seberealizaci.

Podle Blahutkové, Řehulky a Dvořákové (2005) sportovně pohybovou aktivitu můžeme ve své podstatě označit jako stimulátor bio-psycho-sociální adaptace na pohybové zatížení. Díky adaptačním mechanismům dochází k somatickým, morfologickým, funkčním a psychickým změnám, ke změnám sociálního chování a ve výsledku ke zvýšení tělesné zdatnosti, pohybových dovedností a k upevňování zdraví.

Zdravotní význam sportu je zvláště pro dospělou populaci bezesporu velmi přínosný. Hendl, Dobrý a kol. (2011) popisují význam sportu z hlediska zdravotních benefitů pohybové aktivity v dospělosti, kterých, jak uvádí, je velmi mnoho. Dle zjištěné evidence, za hlavní benefity považují pokles nemocnosti a úmrtnosti vlivem chorob tělesných systémů. S odkazem na výzkumy zmiňují, že pohybová aktivnost prokazatelně:

- výrazně redukuje riziko úmrtí na kardiovaskulární choroby. (Na celém světě patří zmiňované onemocnění mezi nejčastější příčiny úmrtí)
- snižuje vysoký krevní tlak i riziko mrtvice, riziko rakoviny tlustého střeva, cukrovky druhého typu, a to vše o 30- 50%, (k tomu přispívají hlavně pravidelné pohybové aktivity střední a vyšší intenzity)
- napomáhá kontrolovat tělesnou hmotnost
- má velmi dobrý vliv na zdraví kostí, kloubů a svalů
- redukuje bolesti spojené s artritidou
- snižuje symptomy úzkosti a deprese
- zvýšení úrovně „dobrého cholesterolu“ HDL
- zlepšuje složení těla- spalování tuků
- pomáhá udržovat příznivou hladinu cukru v krvi
- posiluje imunitní systém
- snižuje srdeční frekvenci
- snižuje možnost vzniku deprese
- lepší spánek a rychlejší usínání

Seznam zdravotních benefitů by jistě mohl být mnohem delší, ale v této práci se jimi primárně nezabýváme, proto jsou uvedeny ty nejdůležitější z nich.

2.2 Úloha volnočasového, rekreačního sportu pro dospělou populaci

Sport můžeme dle úrovně výkonnosti dělit na vrcholový (nebo také elitní či profesionální), výkonnostní a rekreační. Rekreační sport se vyznačuje znaky relaxace, podpory či udržení zdraví a navázání či udržení společenských kontaktů, které jsou zvláště pro dospělou populaci velmi důležité. Na rozdíl od vrcholového a výkonnostního sportu nemusí být vždy rekreační sport spojen se soutěžení a formální účastí v tělovýchovné jednotě či sportovním klubu, avšak nabídka rekreačního sportu probíhá i ve sportovních oddílech a klubech jako služba obcí pro veřejnost a dost často, hlavně v poslední době, v soukromém sektoru. Často se vyznačuje individuální účastí, bez vazby na sportovní organizace. (Slepičková, 2005)

Sekot (2003) specifikuje zájmový rekreační sport a jeho úlohu v životě následovně:

- Soustředěnost na prožitek, dobrý zdravotní stav, podporu spoluhráčů i protihráčů a vzájemné porozumění, osobní projev
- Důraz na posilování jako výsledek tělesných aktivit, který přináší radost a pocit tělesné ale i duševní pohody
- *„Otevřenost účasti je založena na přizpůsobení různosti fyzických dovedností“ (Sekot, 2003, str. 63)*
- Případná soutěž se nese v duchu soutěže s někým, a ne proti někomu – protihráči nejsou nepřátelé ale ti, kteří umožňují soupeřit ve smyslu testování
- Může mít znaky soutěživosti ale především je jeho poslání zaměřeno na *„pozitivní mezilidské kontakty a na osobní vyjádření radosti pohybových sportovních aktivit“ (Sekot, 2003, str. 63)*

Hendl, Dobrý a kol. (2011) uvádí, že v 90. letech 20. bylo v závěrech výzkumných dokumentů potvrzen závěr *„že nízká intenzita i mírný objem pohybových aktivit vedou k důležitým fyziologickým adaptacím,“* (Hendl, dobrý a kol, 2011, str. 28) a v závěrečná zpráva výzkumné práce z roku 1992 od Fletechera, Blaira, Blumenthala et al. podpořila závěr, že: *„vysoké intenzity pohybových aktivit nejsou žádoucí pro získání většiny zdravotních benefitů.“* (Hendl, dobrý a kol, 2011, str. 28) Z těchto tvrzení jasně vyplývá, jaký pozitivní význam z hlediska zdraví má právě sport vykonávaný v mírné intenzitě, kam můžeme zařadit právě rekreační sportování.

Rekreační sportování tedy může se svou nižší intenzitou a nižšími objemy sportovních aktivit, oproti výkonnostnímu a vrcholovému sportu velmi kladně ovlivnit lidské zdraví.

Jak uvádí Slepíčka a kol. (2006), v dnešní době se ve sportu velmi výrazně projevuje celospolečenská zaměřenost pozornosti převážně na vrcholový sport, kterému se ale prakticky věnují pouze trénovaní jedinci- nepatrná část populace. Vlivem je samozřejmě faktor komercializace sportu. Oproti vrcholovému sportu je volnočasový rekreační sport kvůli své výkonové minoritě velmi podceňován, a to i přesto, že rekreační sport má bezesporu větší účastnickou základnu a vykazuje oproti vrcholovému sportu vyšší bio- psycho- sociální prospěšnost.

Důkazem problematiky preferovanosti vrcholového sportu popírající důležité hodnoty a benefity sportu, může být i následující: *„Podobně v psychologii sportu je více vážen (a placen) zájem o psychologickou péči o vrcholové sportovce než zájem o psychologickou problematiku rekreačního sportu, která s kvalitou života populace souvisí nepoměrně více.“* (Slepíčka a kol., 2006, str. 12)

Jak uvádí Dovalil a kol. (2004), už slavný Pierre De Coubertin, zakladatel „olympismu“ chápal sport nikoliv jen a pouze jako růst výkonu a prezentaci jejich výsledků v soutěžích, ale význam sportu viděl také v kompenzaci nedostatku pohybu (např. sport pro všechny). Tvrdil, že cvičení nelze omezovat pouze na fyziologický proces, ale musí být chápáno v širším smyslu jako rozvoj „svalů, rozumu, charakteru a vědomí“. Je jisté, že tento rozvoj ocení nikoliv pouze profesionální sportovci, ale každý jedinec, který se chce věnovat sportu, a to v jakékoliv výkonnostní formě.

V návaznosti na toto téma – podceňování rekreačního sportu, sportu pro širokou veřejnost a amatérské sportování, a současně myšlenky této diplomové práce, je vhodné uvést myšlenku Coubertina, který zmiňuje, že olympijské poselství by se mělo zaměřovat na všechny aktivní lidi a ne jenom na elitní sportovce. (Dovalil a kol., 2004)

V 70. letech se tedy jako reakce na výjimečnost vrcholově orientovaného sportu začal rozvíjet tzv. sport pro všechny a díky němu přestal být brán sport výhradně jako soutěživá, výkonová aktivita, v které participují pouze mladí jedinci s vysokými výkonovými ambicemi. Sport pro všechny se stal v zájmu podpory zdraví a životního stylu nástrojem pro mírnění následků vlivem nedostatku pohybu a redukci civilizačních onemocnění. To vše především pro širokou veřejnost, protože i ostatní lidé, lidé méně

nadaní, starší nebo handicapovaní, prostě všichni jedinci, kteří nejsou a ani třeba nechtějí být trénováni na účast ve vrcholových soutěžích, mají zájem naplnit smysluplně svůj volný čas. (Slepička a kol. 2015)

Jak uvádí Sekot (2003), spolu se změnami v hodnotovém směřování v životním stylu, bude postupem času široká populace klást stále větší důraz na zdraví, relaxaci, společenské kontakty, zdatnost, ale i např. touhu po dobrodružství. Uvádí, že sport přinese v budoucnu - a v dnešní době už tyto znaky pozorujeme velmi výrazně – výrazné trendy: rozšiřování stále většího vlivu a popularity rekreačního sportu, zvýší se péče o zdravotní stav a tělesnou kondici, poroste zájem o aktivní účast ve sportu mezi seniory, rozšíří se možnost pro sportování žen a bude stále větší poptávka ale i nabídka v oblasti alternativních sportů a v neposlední řadě by se měly zlepšit i možnosti pro sportování tělesně a mentálně postižených.

Úloha sportu, a to i rekreačního, může být pro různé věkové kategorie odlišná a je s ohledem na téma této práce uvedena zejména pro období v dospělosti:

Adolescence 15-20 let: jedná se o druhou fázi dospívání, kdy potřeba výkonu je součástí identity jedince, stejně tak jako třeba vzhledová a sociální atraktivita. Motorika adolescenta má nyní převážně výkonové zaměření. (Slepička, 2006) Volnočasové aktivity mládeže, sportovní, ale i jiná volnočasová aktivita snižuje prostor pro nevhodné trávení volného času, často i zdraví škodlivé aktivity, jako je například kouření, braní drog apod. Motivací pro sportování je zábava, zlepšení vzhledu, fyzické i psychické kondice, někdy i snaha odlišit se od ostatních. Další přínos sportu je to, že jsou jedinci odolnější proti psychickým stresům, navazují či udržují kontakt s vrstevníky, kde sport je jim společným tématem, dal jim nově nabyté zkušenosti a určitá životní pravidla, která mladí lidé uplatňují i v jiných oblastech svého života. (Slepičková, 2001)

Tyto motivace i přínos sportu jsou většinou typické i pro období *mladé dospělosti (20-35 let)*, i když s rostoucím věkem přibývá povinností. Dospělost, produktivní věk, je právě období lidského života s dokončeným psychosociálním vývojem, kdy jedinec nastupuje do zaměstnání, osamostatňuje se ekonomicky a zakládá rodinu. (Vágnerová, 2000)

Slepička (2006) ještě zmiňuje další životní období jako *střední dospělost (35-45 let)*, *starší dospělost (45- 60 let)* a *stáří (60 let a více)*, jehož hranice ale není striktně vymezena a záleží na různých faktorech. Uvádí, že od střední dospělosti začíná mít

pohybová činnost převážně charakter relaxační. Pro produktivní i postproduktivní věk platí, že sport ve volném čase, je prožíván s radostí a uspokojením a jeho účinky se projeví jak na psychickém tak i na fyzickém stavu. S tím se pojí právě pocity prožívané jak při aktivitě, tak následně z výsledků této aktivity, a to převážně díky zlepšení zdatnosti, postavy, nabytí sebedůvěry, oddálení procesů stárnutí a celkově upevnění zdraví. Úlohou sportování ve volném čase dospělé populace je i smysluplné využití volného času, spojené s navazováním a upevňováním sociálních kontaktů. (Slepičková, 2005)

Věk 65 let je považován za hranici mezi produktivní a postproduktivní částí populace. Tento věk se ve většině zemí EU bere i jako věk odchodu do důchodu. Slepička a kol. 2015 zmiňuje, že jakákoliv pohybová aktivita je v životě seniorů velmi důležitá. V období po odchodu do starobního důchodu se velmi navyšuje sféra volného času. Paradoxně ale také dochází k postupnému útlumu zájmových činností důsledkem ubývání sil ale taky ztráty sociálních kontaktů. Tento trend však jde snadno zpětně ovlivnit- potlačit, zařazováním různých pohybových aktivit do prostoru volného času. Úloha zařazování pohybových aktivit v seniorském věku je především zpomalit involuční děje v organizmu, tedy z hlediska biologického, nicméně i podpora zdraví z hlediska sociálního a psychického, protože celý tento bio-psycho-sociální komplex se podílí na celkové kvalitě života seniorů a co je nejdůležitější, právě na jejich životní spokojenosti. Mezi nejčastěji prováděné pohybové aktivity patří s pěší turistikou také právě sportovní aktivity a cvičení. Je tedy zapotřebí pro všechny skupiny obyvatel včetně starší populace vytvářet vhodné prostředí ke sportování. Slepička a kol.(2015)

2.3 Účast ve sportu dospělé populace v Česku

2.3.1 Základní ukazatelé sportovní participace

Ke zjišťování a hodnocení míry účasti lidí v aktivním sportování je potřeba znát základní ukazatele, jež vypovídají o aktuálním stavu. Zjišťování základních ukazatelů ale nemusí sloužit pouze ke zjištění aktuálního stavu aktivního sportování ale i ke

sledování změn s minulými obdobími, mohou se sledovat pravděpodobné trendy vývoje v budoucnosti a často se i mohou porovnávat díky stejným ukazatelům různé územní jednotky. (Slepičková, 2005)

Dle Slepičkové (2005) se nejčastěji pro zhodnocení míry a způsobu účasti v aktivním sportování zjišťují následující údaje:

- **Frekvence** – údaj, který udává, jak často jedinci sportují. Pro stanovení míry se většinou udává škála ve stupních, většinou vyjádřených v pojmech jako nikdy, někdy, občas apod., avšak je nutné brát v úvahu, že tyto pojmy mohou být různými jedinci vnímány odlišně, proto je vhodnější při získávání údajů o frekvenci tyto termíny kvantifikovat (např. 2x týdně, 1x za měsíc apod.)
- **Intenzita**- cílem sledování intenzity je určení dosažení požadované zátěže, která může být důležitá i v rekreačním sportu při dosahování zdravotních, výkonnostních a kondičních cílů. Nejčastěji se k posouzení zaznamenává tepová frekvence, zjištěná buď palpačně nebo i sport testery monitorující tepovou frekvenci průběžně.
- **Objem**- ve sportu ve volném čase se nejčastěji užívá jednotka délka doby, po kterou je daná činnost vykonávána, většinou se vyjadřuje v minutách či hodinách. Obecně se ale může vyjadřovat i v délkových nebo váhových jednotkách.
- **Forma účasti**- lidé se mohou účastnit *individuálních* nebo *kolektivních* sportovních aktivit. A tak může být aktivita provozována nezávisle na druhých lidech či díky kolektivním sportům, převážně sportovním hrám, s jinými účastníky ovlivňujícími danou činnost. Další způsob účasti ve sportu je určován dle *sociální formy* sportu. Jedinec se buď do sportovní aktivity, která jde provádět i *individuálně*, zapojuje sám, anebo *ve skupině, společnosti dalších lidí*, kde motivací je sportovat ve skupině jedinců se stejným zájmem. Liší se tedy kolektivní sport a sport prováděný v kolektivu. Další dělení formy účasti se týká organizování aktivity. Jedinec může z různých důvodů sportovat bez vazby na organizace, organizovat si aktivity sám, spontánně, na druhé straně může využívat nabídky organizovaných aktivit ziskových i neziskových

organizací, které nabízejí své služby v různých organizačních formách - jednodenní akce, pravidelné lekce, kurzy apod.

- **Preference sportovní aktivity**- pro hodnocení aktivní účasti ve sportu se analyzují i konkrétní sportovní aktivity, kterých se lidé aktivně zúčastňují, ale i aktivity, kterých se aktivně účastnit chtějí, ale z nějakého důvodu nemohou.

Z hlediska frekvence a objemu, bylo na základě výzkumů a faktů doporučeno pro zdravého dospělého jedince, který si chce udržet si zdraví a snížit riziko civilizačních chorob, ve spolupráci s kardiology doporučeno následující: „*Věnujte se buď 5 dní v týdnu 30 minutám aerobních aktivit mírné intenzity, nebo 3 dny v týdnu 20 minutám aerobních aktivit vyšší intenzity. K tomu přidejte 2x v týdnu 8 až 10 posilovacích cviků, každý cvik opakujte v sérii 8- 12x.*“ (Hendl, Dobrý a kol., 2011, str. 29). Za mírnou intenzitu je považováno takové zatížení při pohybové aktivitě, kdy dojde ke zvýšení srdeční frekvence a mírnému pocení, a zároveň nebude bránit například konverzaci - to vše např. při pomalejším běhu nebo rychlejší chůzi. Dle výzkumů je v tomto mírném zatížení - pohybové aktivitě, možno dosáhnout stejné efektivity při 30 minutách souvislého výkonu, tak jako ve třech desetiminutových intervalech.

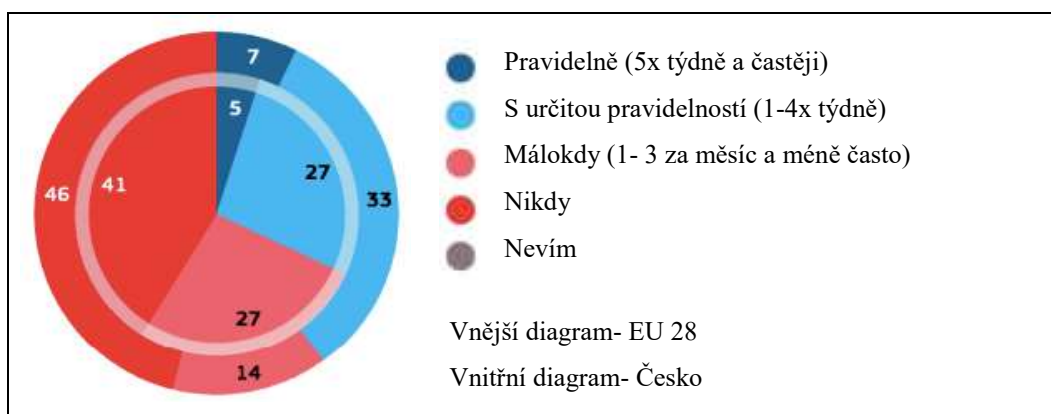
2.3.2 Výsledky analýz sportovní participace

V předchozí kapitole byly shrnuty základní ukazatelé pro posouzení míry a podoby účasti ve sportovních aktivitách, které nám naznačují, co se má konkrétně sledovat při jakémkoliv výzkumu zabývající se danou problematikou. Následující kapitola shrnuje realitu samotné aktivní účasti ve sportovních aktivitách občanů Česka.

Slepičková (2005) uvádí, že do dnešní doby se mírou, způsobem účasti ale i názory na sportování české veřejnosti, zabývalo již několik výzkumů. Jsou jimi například práce *Monitorování účasti populace ve sportu a jiných pohybových aktivitách od Rychtecký et al.*, či výzkum *Sport z pohledu české společnosti I. a II. – Slepička, Slepičková (2002)*, uvádějící výsledky projektu, zjišťující zájmové pohybové aktivity, názory a postoje veřejnosti na roli sportu ale i třeba materiálních podmínkách, zpracovaným MŠMT ČR.

Výsledky sportovní participace podává i Speciální Eurobarometr Evropské komise zaměřený na sport a fyzické aktivity. Nejnovější průzkum – *Special*

Eurobarometr 472- Sport and physical activity (2017) představuje nejnovější výsledky průzkumu veřejného mínění o sportu a fyzických aktivitách 28 členských zemích EU a navazuje na předchozí průzkumy z roku 2009, 2009 a 2013. Nejnovější průzkum poukázal na aktuální stav sportovní participace, jež vyjadřují následující obr.1, který srovnává průměrný stav v EU a stav v Česku.

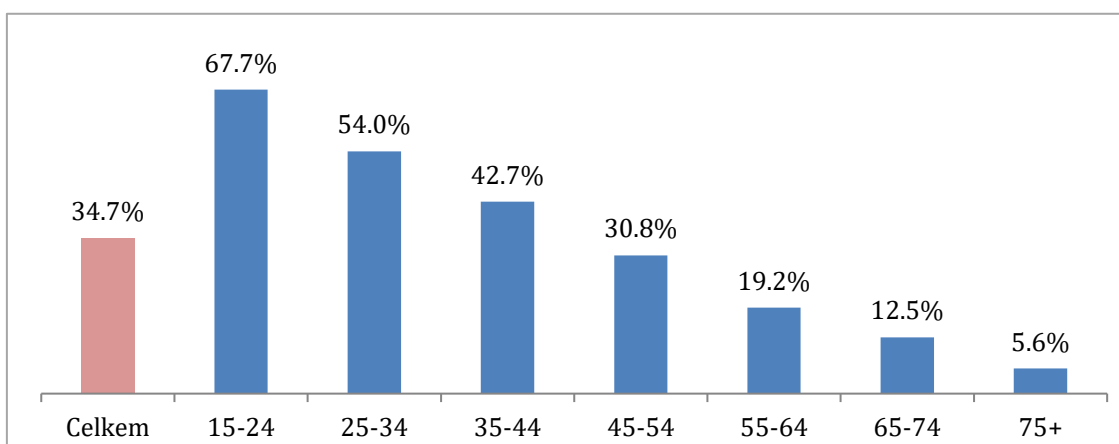

Obr. 1: Frekvence účasti ve sportu v EU 28 a Česku (%); zdroj: Evropská komise, 2017

Cvičením byla myšlena jakákoliv forma sportovní aktivity jako plavání, trénování v posilovně či běhání v parku. Data z výzkumu jasně ukazují, že v porovnání s evropským průměrem obyvatelé Česka sportují více. „Nikdy“ uvedlo o pět procent méně respondentů, než je evropský průměr. I tak je ale hodnota 41% občanů, kteří nespportují nikdy, velmi alarmující. Oproti Evropskému průměru ale Česko zaostává v procentech občanů, kteří se sportu věnují 5x týdně a častěji, ale i 1-4 týdně, kde je propad ještě markantnější. Relativně velmi početnou skupinou v Česku jsou oproti evropskému průměru ti občané, kteří sportují, ale již pouze 3x do měsíce a méně.

Míru účasti ve sportu i její podobu ovlivňuje několik faktorů, které způsobují určité trendy v této účasti. Tyto trendy velmi často souvisí právě například s věkem a pohlavím, vzděláním, se sportovním odvětvím apod.

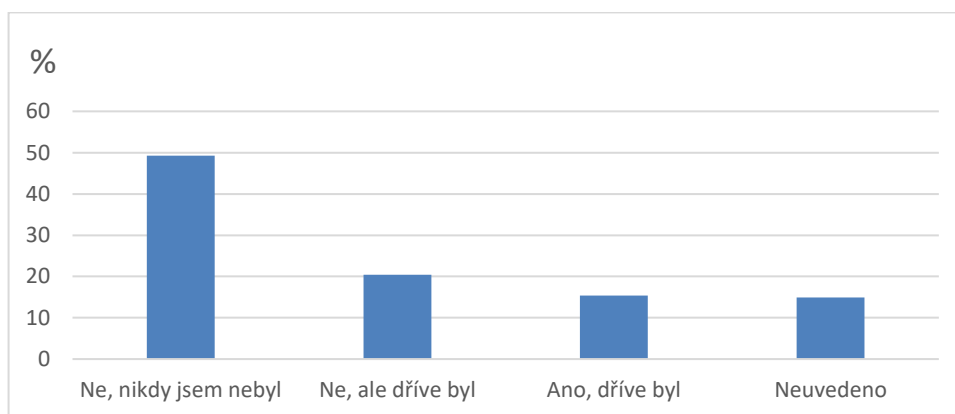
Analýzu sportovní participace zpracoval v dokumentu *Statistika sportu: základní ukazatele- 2017* i Český statistický úřad, podle *Evropského výběrového šetření o zdraví (European Health Interview Survey)* (ČSÚ, 2019). ČSÚ dle zmiňovaného výzkumu uvádí pravidelnou aktivní účast ve sportu právě dle věkových skupin. (graf 1) Pravidelnou účast vyhodnotilo ČSÚ jako věnování se fitness či fyzické rekreační aktivitě alespoň jeden den v týdnu po dobu alespoň deseti minut.

Graf 1: Podíl aktivně sportující populace podle věkových kategorií v roce 2014, zdroj: ČSÚ (2019)

Z grafu je patrný jev, který potvrzuje určitý trend - zapojení do sportovních aktivit s věkem klesá. Nejaktivnější jsou mladí lidé ve věku 15-24 let, téměř 68% se pravidelně věnuje nějaké sportovní aktivitě, ve věku do 34 let je to stále více než polovina, zatímco u populace nad 65 let je to už méně než 13 %.

Sport z pohledu české společnosti I. – Slepíčka, Slepíčková (2002), uvádí například poznatek o formě účasti ve sportu z hlediska vazby na sportovní organizaci (Graf 2). Graf znázorňuje odpovědi v procentech na otázku: Jste nebo jste byl členem nějaké sportovní organizace? Zjištěná data potvrzují dlouhodobý stav, kdy téměř 70 % populace v Česku, není členem žádné sportovní organizace.

Graf 2: Jste nebo jste byl členem nějaké sportovní organizace? Zdroj: Sport z pohledu české veřejnosti I. (2002), vlastní zpracování

Slepičková (2011), zmiňuje například i určitý trend v aktivní účasti ve sportu, týkající se aspektů jako vzdělání, profese a subjektivního posouzení ekonomické situace, které vedou k vyšší aktivní účasti ve sportu.

2.4 Faktory ovlivňující účast ve sportu

Tato práce se ve své praktické části zabývá také podmínkami, jež mohou determinovat sportovní účast. Proto je nutné podmínky ovlivňující účast ve sportu představit.

Zda bude aktivní životní styl a sport součástí života lidí, určuje několik faktorů. Sallis et al. (2000) vymezuje determinanty pohybových aktivit následovně: a) demografické a biologické; b) psychologické- kognitivní a emocionální; c) atributy chování a dovedností; d) sociokulturní faktory; e) vnější životní podmínky.

Jak uvádí Thomas (1993) - model vypracovaný dle Roggerse z roku 1997 v pro potřeby Rady Evropy, rozlišuje dva druhy podmínek, a to podmínky vnitřní a vnější.

„K Vnějším podmínkám řadí: a) znalost sportu, b) postoj ke sportu, c) motivaci, d) kontakt se sporty, e) příležitost, f) sociální image sportu, g) přístup ke sportovním zařízením, h) volný čas a ch) náklady na sport.“ (Slepičková, 2005, str. 72)

V této práci je zaměřena především na vnější podmínky, které determinují účast ve sportu, a to hlavně právě díky možné ovlivnitelnosti těchto faktorů, nicméně vnitřní faktory nelze opominout, neboť mohou výběr sportovní činnosti ovlivňovat stejnou měrou.

„Vnitřní podmínky, mezi něž Roggers řadí věk, pohlaví, rodinu, zájem, volný čas a finanční situaci, určují, jakým konkrétním způsobem se jedinec sportu účastní. Jedná se v podstatě o osobní, individuální podmínky jedince. Pak je jistě nutné přiřadit k nim i zdravotní stav.“ (Slepičková, 2005, str. 72)

Roggers považuje vnější faktory jako faktory ovlivnitelné, naopak vnitřní faktory nikoliv. Vnější podmínky, jako například postoj ke sportu, lze na rozdíl od věku změnit lehko. Cílem je tedy vytvořit souhrn vnějších faktorů, které jsou ovlivněny např. výchovou v rodině, péčí o sport na úrovni státu i privátní sféry, osvětou a propagační

činností, tak, aby si jedinec mohl zvolit jako náplň volného času právě sport. (Slepičková, 2005)

Jak uvádí Flemr a kol. (2009) pozitivní vnější podmínky - prostorové a materiální, jsou hlavními determinanty, které vytvářejí předpoklady pro aktivní životní styl. Slepičková (2005) zmiňuje důležitost tvoření podmínek společností. Zmiňuje podmínky pro existenci dostatku volného času a jeho smysluplného naplnění, zahrnující aktivní sport určený široké veřejnosti. „*Podpora sportování široké veřejnosti je často považována za ukazatel kulturní úrovně a rozvoje společnosti.*“ (Slepičková, 2005, str. 41). Vzhledem k cílům této práce, jsou níže uvedeny nejvýznamnější vnější faktory, kterým je hlavně potřeba věnovat pozornost, aby podmiňovali účast ve sportu v kladném slova smyslu (Slepičková, 2005):

- **Znalost sportu-** je důležité, aby jedinec daný sport znal, a ještě líp- zvládal základní dovednosti
- **Motivace-** motivací může být například potřeba pohybu či sociální kontakt, nebo i motiv výkonu- to vše můžeme řadit mezi vnitřní motivaci. Vnějšími motivy pak určuje okolí jedince, ať to jsou sportovní vzory- slavné osobnosti, nebo i úspěšní lidé, kamarádi, známí, z blízkého okolí. Je tedy důležité při vytváření vhodných podmínek pro aktivní sportování vytvářet i takové situace, které dokážou jedince pozitivně motivovat
- **Postoj ke sportu-** Postoj jedince je snadno ovlivnitelný postojem celé společnosti a proto je nutné, aby společnost prezentovala sport jako hodnotu, která je v životech lidí velmi důležitá, a podporuje ji.
- **Kontakt jedince se sportem-** prostředí sportu a jeho organizace a vedení je pro kontakt se sportem velmi důležitý. V neorganizovaném sportování je kontakt se sportem jedince spjat s podporou blízkých osob pro jeho sportování. V organizovaném sportu je důležité, aby byl nabízený program pro jedince adekvátní a zajímavý, musí mít pro jedince vyhovující podobu i v ohledu odborného vedení. Jde tedy o celkovou spokojenost jedince při kontaktu se sportem.
- **Ekonomické faktory-** obecně můžeme tyto faktory definovat jako finanční dostupnost a náročnost daného sportu. Je důležité, aby společnost vytvářela takové finanční a legislativní podmínky, aby byl sport dostupný pro co největší počet lidí.

- **Přístup k zařízením-** je jedním z hlavních a velmi důležitých vnějších faktorů ovlivňující aktivní sportování, na které chce tato práce upozornit. Hlavním problémem, kvůli kterému se lidé neúčastní, či účastní méně často než by chtěli je velká vzdálenost místa, kde by mohli sportovat, nebo dokonce absolutní neexistence daného sportovního zařízení či prostor. Podobným případem je sice existující sportovní zařízení ale nikoliv veřejnosti přístupná.
- **Příležitost-** Příležitostí je myšleno prostředí, v kterém může daný jedinec sportovat například i z hlediska sociálních formy sportu- zda má jedinec někoho, s kým může sportovat. Dále je příležitostí myšlena sama **nabídka** pro sportování. Je dalším hlavním faktorem, jež určuje účast ve sportu, a kterým se tato práce zabývá, proto je rozvedena v následující podkapitole.

2.4.1 Nabídka a její organizační formy v rekreačním sportování.

Nabídka a její organizační formy, které jsou lidem nabízeny jsou velmi výrazným faktorem, jež určuje, zda lidé budou sportovat, či nikoliv. Nejdůležitější je sama existence nabídky daného sportu. Jak již bylo zmíněno dříve, záleží ale i na podobě dané nabídky a na formě účasti jedince vzhledem ke sportovním organizacím- zda jejich služeb jedinec využije nebo nikoliv. Jak už totiž bylo zmíněno dříve, v rekreačním sportu si jedinci často svůj program organizují sami, mohou se sportu věnovat buď individuálně, nebo ve skupině lidí stejného zájmu- v kolektivních sportech je to dokonce nutnost. Na druhé straně tedy mohou využít nabídky rekreačního sportu přicházející i od různých organizací, jedinci organizující si činnost sami, mohou využít jejich prostory. Samotné organizování sportovní činnosti danou organizací dále přináší tu výhodu, že uživatelé jejich organizovaných služeb se nemusí starat o shánění jedinců se stejným zájmem o daný sport. Organizace totiž může nabízet sportovní činnosti v různých organizačních formách a „starosti“ se sháněním prostorů, kolektivu apod. tak převzít na sebe, většinou za tu cenu, že uživatel za služby platí a musí se časově přizpůsobit. Organizačními formami je zde myšlena nabídka organizací ve formě lekcí, jednodenních akcí, vícedenních kurzů, placeného členství apod. (Slepičková, 2005)

Organizace nabízející své služby pro aktivní sportování občanů v různých organizačních formách, můžeme z hlediska politicko-ekonomického postavení organizace ve společnosti dělit do tří sektorů. (Slepičková, 2007)

- a) **organizace veřejného sektoru-** zisk vytvářejí v zájmu veřejnosti, podporu sportu považují za veřejně prospěšnou činnost. Mezi jejich činnost patří hlavně činnosti koncepčního a operativního charakteru spadající pod příslušné území. Např. krajský úřad.
- b) **Privátní, soukromý sektor-** patří sem organizace ziskové, fungující na principu tržních mechanismů. Jak uvádí Voráček (2012), jedná se především o společnosti s ručením omezeným (s.r.o.) nebo akciové společnosti (a.s). S nabídkou, nejčastěji v organizační formě lekcí či různě dlouhého členství přicházejí zařízení poskytující placené sportovní služby, nejčastěji pak fitness centra.
- c) **Třetí sektor- občanský-** patří sem neziskové organizace, jako jsou spolky, rozpočtové nebo příspěvkové organizace, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, nabízející také sportovní služby v různých organizačních formách.

2.5 Význam sportovní infrastruktury

Jak uvádí Flemn a kol. (2009), sportovní infrastrukturou, čili sportovní vybaveností jsou v nejšířím slova smyslu myšleny prostorové podmínky pro sport, tedy pro sportovní, pohybové aktivity sloužící všechna sportovní zařízení, otevřená i krytá prostranství, ať jsou již uměle vytvořená, nebo jsou přírodního původu.

Sportovní infrastruktura jakožto prostorová podmínka ovlivňující sportování má dopad na všechny jedince a lze tímto faktorem ovlivnit jejich účast ve sportovních aktivitách a pro co největší účast je potřebné zajistit atraktivní prostředí pro sportování. Počet, způsob využitelnosti a úroveň této infrastruktury totiž podmiňují rozvoj sportu pro širokou veřejnost. Pro sportování široké veřejnosti nejsou ale příliš vhodná sportoviště, které primárně využívá vrcholový a výkonnostní sport (sportoviště oficiálních soutěžních rozměrů) proto je nutné vytvářet sportovní infrastrukturu s ohledem i na rekreační sportovce. Je tedy nutné upravit rozměr a charakter sportovních zařízení a prostředí, neboť při výstavbě sportovních zařízení, na kterých může probíhat rovněž výkonnostní a vrcholový sport, je pravděpodobné, že tyto

prostory budou obsazovány sporty prováděnými na vyšší výkonnostní úrovni a rekreační sportovce tak od jejich využívání odradí. (Flemr a kol. 2009)

Ve správě a výstavbě sportovních zařízení však chybí potřebná koordinační systémovost, což dokazuje i to, že není znám stávající stav sportovních zařízení. Stav i znalost konkrétního počtu sportovních zařízení je přitom velmi důležitá při plánování modernizace a nové výstavbě a s tím souvisejícího přerozdělování prostředků. Žádný věrohodný zdroj zhodnocující tuto problematiku však na státní ani krajské úrovni neexistuje, většinou nemají vyhotovenou pasportizaci sportovních zařízení ani obce. (Flemr a kol. 2009)

3 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

3.1 Cíle práce

Cílem této práce je zjistit, jaké jsou možnosti a nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace, s důrazem na organizované aktivity a jejich organizační formy, a to na příkladu města Hradce Králové.

Současně je cílem odhalit zájem dospělé populace v Hradci Králové o účast v konkrétních sportovních aktivitách, a to jak ve formě spontánní, tak i organizované. Dále je cílem zjistit spokojenost cílové skupiny s nabídkou pro sportování a zároveň definovat případné překážky nejčastěji bránící dospělé populaci sportovat ve svém volném čase.

3.2 Úkoly práce

Hlavní úkoly vedoucí ke splnění požadovaných cílů této práce, jsou:

- 1) Zaměřit se na fyzickogeografickou a sociodemografickou charakteristiku Hradce Králové jenž může determinovat sportování v Hradci Králové.
- 2) Vyhledat konkrétní nabídku organizací pro sportování dospělé populace, konkrétně ve veřejném, dobrovolném i ziskovém sektoru, a to se zaměřením na rekreační sportování a organizované formy sportovních aktivit, případně na jejich organizační formy.
- 3) Zhodnotit veškerou zjištěnou nabídku organizovaných sportovních aktivit v rekreačním sportu dle rozmanitosti sportovních odvětví.
- 4) Odhalit zájem cílové skupiny účastnit se sportovních aktivit - a to jak ve formě spontánní, tak i organizované a určit jejich organizační formu.
- 5) Zjistit spokojenost s nabídkou, příležitostmi a propagací v rekreačním sportování pro dospělou populaci v obci. Zároveň definovat nejčastější, hlavně vnější překážky účasti.
- 6) Porovnat reálnou nabídku rekreačního sportování s poptávkou.

3.3 Výzkumné otázky

- 1) Jaká je nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace, s důrazem na organizované aktivity a jejich organizační formy?
- 2) Jaká sportovní odvětví v nabídce organizovaných aktivit převládají?
- 3) Jaké sportovní aktivity a v jaké podobě si cílová skupina přeje provozovat?
- 4) Jak je dospělá populace spokojena s nabídkou a propagací možnosti účastnit se sportovních aktivit v Hradci Králové?
- 5) Jaké jsou nejčastější překážky bránící dospělé populaci v účasti ve sportu?
- 6) Odpovídá nabídka rekreačního sportování poptávce po sportovních aktivitách?

4 METODIKA PRÁCE

4.1 Popis sledovaného souboru

Výsledková část této práce je členěna na dvě výzkumné části. První z nich je analýza nabídky pro sportování dospělé populace v rekreačním sportu na území města Hradce Králové. Zde je ve veřejné správě sledovaným souborem nabídka Královehradeckého kraje, Statutárního města Hradce Králové a jimi zřizovanými organizacemi podílející se na sportovní činnosti ve městě. Dále to jsou nabízené sportovní aktivity sportovních organizací působící v soukromém, privátním sektoru a sportovní organizace třetího (občanského) sektoru.

Druhá výzkumná část se zabývá poptávkou dospělé populace po sportovních aktivitách, spokojenosti s nabídkou a propagací rekreačního sportu v Hradci Králové. Výzkumným souborem je v této části výzkumu pak obyvatelstvo města Hradce Králové, ale i občané jiných, většinou blízkých obcí, kteří se v Hradci Králové z různých důvodů (pracovních, rodinných apod.) často vyskytují a hledají zde sportovní vyžití.

4.2 Použité metody

V první výzkumné části této práce byla provedena analýza, převážně pak klasifikační analýza zjišťující nabídku rekreačního sportu pro dospělou populaci v Hradci Králové. Výsledná zjištěná nabídka veřejného, privátního i občanského sektoru byla rozříděna na nabídku organizovaného a neorganizovaného sportování – konkrétních sportů, sportovních odvětví, jež poskytují zjištěné organizace, subjekty. Dále se zjišťovaly konkrétní organizační formy, jež mohou organizace ve své nabídce poskytovat. Analýza byla provedena pomocí sekundárních dat z různých zdrojů, převážně dokumentů a internetových stránek organizací, popřípadě byla zjištěna díky telefonickému dotazování. Podrobnosti jsou uvedeny níže, v podkapitole Sběr a analýza dat.

V druhé výzkumné části byla použita kvantitativní metoda dotazníkového šetření. Vyhotovený dotazník je nestandardizovaný, byl vyhotoven pro účely tohoto výzkumu. Přesto se v určitých otázkách shoduje se otázkami ze standardizovaných dotazníků

z rozsáhlejších výzkumů věnujících se sportování (bližší popis níže). Dotazník vychází z dílčích cílů této práce a jeho obsah je soustředěn na zjišťování dat z následujících oblastí (vše na území města Hradce Králové a pro dospěléou populaci):

- Stav účasti ve sportu- frekvence sportování, forma účasti ve vztahu k organizacím, výkonnostní úroveň. (otázka 1-4)
- Nejčastější překážky zabraňující aktivní účasti ve sportu. (otázka 5)
- Zájem o konkrétní sportovní aktivity, obecně preferovaná výkonnostní úroveň provádění sportovních aktivit, zájem o vedení odborníkem a účast v soutěžích, preferovanou sociální formu a zájem o různé organizační formy a další podoby sportovních aktivit. (otázka 6-11)
- Spojenost s nabídkou a propagací rekreačního sportu. (otázka 12-19)
- Sociodemografické ukazatele (otázka 20- 23)

Tato část výzkumu je omezena pouze na elektronické dotazování a je důležité brát při čtení výsledků na toto omezení zřetel. Dotazník je přiložen v přílohách této práce.

4.3 Sběr dat a analýza dat

Pro **analýzu nabídky** byla užitá sekundární data z různých zdrojů. Těmi byly různé, i koncepční, veřejně přístupné dokumenty Královehradeckého kraje a města Hradce Králové, dále pak webové stránky jednotlivých organizací. Magistrát města Hradce Králové, odbor kultury, sportu a cestovního ruchu poskytl informace v jakých dokumentech a na jakých webových stránkách hledat informace o nabídce sportovních aktivit ze strany města a kde hledat sportovní nabídku privátních a neziskových organizací, protože Magistrát města sám statistiky o existenci subjektů a pasportizaci sportovních zařízení působících na území města, nevede.

Nabídka v těchto sektorech byla analyzována následovně: do výzkumu byly kvůli rozsahu této práce zařazeny organizace, jež splňují určité podmínky- o jejich existenci se může dozvědět široká veřejnost, a to alespoň z jednoho následujícího zdroje: internetové stránky města Hradce Králové, internetové stránky či samotné Informační centrum Hradce Králové, internetové stránky Královehradeckého kraje, internetové

stránky a databáze sportovních klubů České unie sportu (dále jen ČUS), internetové stránky Českého Olympijského výboru- Sportuj s námi, kde se také nachází databáze sportovních organizací. Dále také z různých tištěných informačních magazínů pravidelně vycházejících v Hradci Králové- např. Salon republiky, Královehradecký magazín volného času, který vychází dvakrát ročně, apod.

Ze zařazených subjektů byla data o konkrétních sportovních aktivitách a jejich organizačních formách získána přímo z webových stránek jednotlivých organizací. Podmínkou pro zaznamenání existence nabídky sportovní aktivity v rekreačním sportu pro dospělé, bylo taktéž nutnost, aby daný subjekt tuto skutečnost uváděl na svých internetových stránkách tak, aby k nim měla přístup široká veřejnost. Pokud dané internetové stránky neexistovaly, či byly zhodnoceny jako zastaralé, zjišťovala se nabídka pomocí telefonického dotazování. V tabulkách ve výsledkové části jsou pak vypsány konkrétní organizace, sportovní nabídka rozčleněná na neorganizované a organizované aktivity a případně organizační formy organizovaných aktivit. Pokud nějaká sportovní aktivita nebyla nabízena, nebo nebyla zjištěna, je u uvedených sportovních organizací místo sportovní aktivity uveden znak „x“.

Sběr dat v druhé výzkumné části se uskutečnil skrze **dotazníkové šetření**. **Dotazník** se celkem skládá z 24 otevřených a uzavřených otázek. U otázek týkajících se překážek sportování a preferovaných organizačních forem sportování pak měli respondenti na výběr z více možností. V poslední otázce mohli respondenti vyjádřit svůj vlastní názor, připomínky a návrhy na zlepšení rekreačního sportování v Hradci Králové.

U bloku otázek 6-11 zjišťující zájem o konkrétní sportovní aktivity, mohli respondenti vyplnit tento blok celkem třikrát, a pokaždé uvést jinou sportovní aktivitu. Tímto se celý soubor dat konkrétních oblíbených sportů, jež si respondenti přejí aktivně provozovat zvýšil až třikrát. Celkový počet vyplněných dotazníků je 63, sportovních aktivit tedy mohlo být vyplněno až 189.

Otázka č. 1 byla záměrně převzata z článku *Sport z pohledu české společnosti I. – Slepíčka, Slepíčková (2002)*, uvádějící výsledky projektu, zjišťující zájmové pohybové aktivity, názory a postoje veřejnosti na roli sportu, zpracovaným MŠMT ČR. Je to konkrétně otázka týkající se formy účasti ve vazbě na sportovní organizaci a porovnání odpovědí z tohoto výzkumu se nachází ve výsledkové části. Stejně tak byla záměrně

převzata i se škálou odpovědí otázka č. 2: „Jak často cvičíte, sportujete?“ pro vzájemnou komparaci, z výzkumu *Special Eurobarometr 472- Sport and physical activity (2017)* zpracovaného Evropskou komisí. Komparace výsledků je také znázorněna ve výsledkové části.

Jak už bylo řečeno, dotazníkové šetření proběhlo formou elektronického dotazování. Dotazník byl zpřístupněn na sociální síti Facebook a data byla sbírána v období 9.7. 2019 – 10.8. 2019. Dotazník byl vyhotoven v programu Google Forms, který je přizpůsoben právě na tvoření dotazníkových šetření a rovnou převádí aktualizovaná data z vyplněných dotazníků do programu Google Sheets, kam data ukládá a z této schránky dat byla pak data zpracována do výsledkové části do přehledných grafů, příp. tabulek a následně okomentována.

5 VÝSLEDKY A DISKUSE

5.1 Fyzickogeografická a socioedemografická charakteristika města Hradce Králové, sportovní infrastruktura

Město Hradec Králové je rozlohou i počtem obyvatel (93 tis.) největším městem Královehradeckého kraje. Nachází se sto kilometrů východně od Prahy a leží na soutoku řek Labe a Orlice. Georeliéf území není nikterak vertikálně členitý, převažují roviny, nadmořská výška se pohybuje od 227 do 277 m. n. m.. Nejen rovinný povrch, ale rozsáhlé plochy zeleně, lesů, jimiž jsou převážně Městské lesy, nabízející velké množství cyklotras, turistických a naučných stezek a hipotras. V centrální části města se nachází několik parků a sadů, jež mohou občané také využívat ke sportovním aktivitám. Zelený okruh kolem města spojuje městskou zeleň a je též vhodný například k cykloturistice. Okrajové Části Hradce Králové jsou pak napojeny na významné cyklostezky spojující město s atraktivními památkami či přírodními celky v okolí. Hradec Králové nemá výrazné průmyslové zóny a tak i kvalita ovzduší je tu velmi dobrá. Již zmíněné charakteristiky přírodního prostředí předurčují město jako velmi vhodné ke sportovním aktivitám. V zimním období se město snaží udržovat běžkařské trasy, avšak kvůli poloze města z hlediska relativně nízké nadmořské výšky determinující i klima území, zde není ideální prostředí pro zimní sportovní aktivity. Hradec Králové je však vzdálen pouze 65 km od pohoří Krkonoš a 40 km od pohoří Orlických hor, a tak obyvatelé města můžou zimní sporty provozovat relativně nedaleko. (ČSU, 2018; Hradec Králové, 2019)

K 31.12. 2018 žilo v Hradci králové 92 742 obyvatel. Z celkového počtu obyvatel převažují ženy, bylo jich o necelé čtyři tisíce více než mužů. Hradec Králové má velký podíl obyvatel nad 65 let. Index stárí, tedy kolik obyvatel nad 65let připadá na 100 dětí, je tu velmi vysoký, ke stejnému datu konkrétně 157,6 % přitom průměr Česka je 123,2 % (ČSÚ, 2018). Je patrný i zvyšující se průměrný věk obyvatel. Zastoupení obyvatel v hlavních věkových skupinách a průměrný věk obyvatel města Hradec Králové (stav k 31. 12. 2011) je zpracováno i v Analýze sociodemografických ukazatelů města Hradce Králové (Hradec Králové, 2013), (Graf 3).

Graf 3: Zastoupení obyvatel v hlavních věkových skupinách a průměrný věk obyvatel města Hradec Králové (stav k 31. 12. 2011), zdroj: Analýza sociodemografických ukazatelů města Hradce Králové (2013)

Ve zmiňované analýze se také potvrzuje, že ve srovnání s jinými krajskými městy má Hradec Králové nejvyšší zastoupení obyvatel s vyšší dosaženou úrovní vzdělání (na druhém místě v podílu vysokoškolsky vzdělaných občanů a nejnižší podíl občanů se středním vzděláním bez maturity a základním vzděláním). Je to způsobeno i vysokým podílem vysokoškolských studentů a díky fakultám různých vysokých škol na území města Hradce Králové (Hradec Králové, 2013). Charakter i množství poptávky i nabídky sportování ve městě ovlivňuje nikoliv pouze složení obyvatelstva dle věku, pohlaví vzdělání. Dalším determinantem může být například i časová dostupnost sportovních zařízení, která je díky rozloze města a také kvalitní dopravní síti, dostupná za relativně krátký čas. Vybudované cyklostezky a pruhy pro cyklisty, s již zmíněným rovinným povrchem města, jsou velmi vhodným prostředím pro dopravu na kole. Tento způsob dopravy, ve městě velmi podporovaný, může časovou dostupnost k zařízením a přírodním prostranstvím pro sportování, velmi zkrátit.

5.2 Nabídka organizací - pro rekreační sportování dospělé populace v Hradci Králové

Následující kapitola představuje nabídky organizací působících v Hradci Králové, a to nabídky pro sportování dospělé populace se zaměřením na rekreační sportování, nabízené ve veřejném, dobrovolném i ziskovém sektoru. U případných nabízených organizovaných programů pro rekreační sportování dospělých, jsou prezentovány i organizační formy jako např.: lekce, jednodenní akce, vícedenní akce apod.

5.2.1 Veřejný sektor

5.2.1.1 Královehradecký kraj

Zastupitelstvo Královehradeckého kraje se na podpoře nejen rekreačního sportování dospělé populace podílí vypisováním krajských dotačních programů, kde mezi dotačními programy orientujícími se na vrcholový sport či na sport dětí a mládeže, můžeme nalézt i dotační program podporující sportování veřejnosti, např. dotační program, který se orientuje na pohybovou gramotnost, s názvem: *Pohybová gramotnost a pořádání sportovních akcí*. I díky tomuto dotačnímu programu dotuje různé sportovní akce konané v Královehradeckém kraji. Zastupitelstvo Královehradeckého kraje také jako jeden z mála krajů v Česku, a mezi prvními, zřídil samostatný Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity, který dříve spadal pod školský výbor. Z podstaty vyplývá snaha kraje věnovat sportu a volnočasovým aktivitám zvláštní pozornost. Na internetových stránkách krajského úřadu lze nalézt i výpisy z jednání právě jmenovaného výboru a nahlédnout tak do uskutečněné dotační činnosti a zároveň vyzjistit i plnění koncepčních dokumentů, které stanovením cílů a návrhům na změny, taktéž přispívají k rozvoji sportování v kraji. Koncepčním dokumentem, který se zabývá cíli i v oblasti sportu a volnočasových aktivit je např. *Program rozvoje Královehradeckého kraje 2017 – 2020*. Obsahuje i strategické cíle pro rozvoj sportu a volnočasových aktivit (Královehradecký kraj, 2018)

Zmiňovaný Program rozvoje Královehradeckého kraje 2017- 2020 vznikl s vazbou na koncepci *Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královehradeckém kraji* (Královehradecký kraj, 2018), ve které jsou také detailně vypsány myšlenky, cíle a návrhy opatření pro zlepšení situace podmínek pro účast ve sportu nejen dospělé populace.

„Hlavním důvodem pro přípravu záměru byla současná situace v České republice i v Královehradeckém kraji. Pohybová aktivita dospělé i dětské populace v ČR klesá, objektivně se zhoršuje fyzická zdatnost obyvatel a pohybová gramotnost dětí. Více jak 50 % lidí v ČR má nadváhu nebo je obézních. Nedostatečná pohybová aktivita je jednou z hlavních příčin "civilizačních chorob", které v ČR způsobují více než 60 % úmrtí a významně zvyšují náklady na zdravotní péči. Jako reakce na tento stav je v záměru navržen také nový dotační program Královehradeckého kraje „Pohybová gramotnost“, který podporuje veškeré aktivity a projekty přispívající k rozvoji pohybové gramotnosti -

učí základní pohybové a sportovní dovednosti, učí pozitivnímu vztahu k pohybu a zvyšují zapojení občanů kraje do pravidelné pohybové aktivity.“ (Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královeshradeckém kraji, Královeshradecký kraj, 2018)

Z webových stránek Královeshradeckého kraje, můžeme zjistit, že v Královeshradeckém kraji, tudíž i v Hradci Králové neexistuje příspěvková organizace, obchodní společnost či obecně prospěšně společnost zřízené, založené Královeshradeckým krajem, které by se podílely na organizování sportovní činnosti dospělé populace. Okrajově by se tomuto tématu mohly věnovat krajem zřízené domovy pro seniory s případně uskutečňovanými pohybovými programy, či střední školy, jejichž sportoviště by teoreticky mohla být, i za případný poplatek, veřejnosti přístupná. Z praxe ale víme, že tomu většinou tak není.

Podpora akcí s trvalou záštitou rady kraje v oblasti sportu

Ve *Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královeshradeckém kraji* (Královeshradecký kraj, 2018), je uvedeno, že naplňování cílů Královeshradeckého kraje v oblasti sportu v roce 2018 bylo zaměřeno na zabezpečování základních úkolů a hlavních aktivit v této oblasti. Právě za stěžejní činnosti považuje mimo jiné i přípravu a realizaci nových aktivit na podporu akcí s trvalou záštitou rady kraje v oblasti sportu. Konkrétní akce, kterých se může účastnit široká veřejnost jsou z deseti pouze dvě, a to **Volejbalová dřevěnice a Krkonošská 70**. Je nutné podotknout, že akce se nekonají na území města Hradce Králové.

Dále se v této zprávě zmiňuje i spolupráce Odboru školství Krajského úřadu Královeshradeckého kraje s krajskými sportovními svazy a Všesportovním kolegiem Královeshradeckého kraje i sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami.

5.2.1.2 Město Hradec Králové

Město Hradec Králové zmiňuje své vize podpory sportu široké veřejnosti v koncepčních dokumentech. Těmi jsou: *Strategický plán města Hradce Králové do roku 2030* a *Koncepce rozvoje a podpory sportu v Hradci Králové na období 2013 – 2020* (Hradec Králové, 2017). V poslední zmiňované koncepci, je například uvedena v hlavních tezích myšlenka, že se město Hradec Králové otevřeně hlásí k povinnosti vytvářet vhodné podmínky pro sport a sportovní volnočasové aktivity pro své občany. V této koncepci uvádí město tři hlavní oblasti podpory, jsou to: a) sport pro všechny, b) sport dětí a mládeže a c) výkonnostní a vrcholový sport. V oblasti sportu pro všechny se jako hlavní cíl podpory uvádí vytvoření kvalitních dostupných alternativ sportovního využití a aktivní zábavy, a to pro všechny věkové kategorie. (Hradec Králové, 2017)

Město Hradec Králové se dále podílí na organizování a podpoře sporu pro širokou veřejnost skrze městem založené, zřizované organizační složky a právnické osoby, které jsou zmíněny níže.¹ A v neposlední řadě akcemi neorganizované městem, ale městem finančně dotované. Organizační složky a právnické osoby v Hradci Králové, uvedené na oficiálních webových stránkách města, podílející se jakoukoliv částí své činnosti i na sportovní činnosti a jejichž zakladatelem nebo jejich zřizovatelem (případně v nich má podíl) je **město Hradec Králové** a jejich nabízené sportovní zařízení a programy pro sportování dospělé populace, jež jsou veřejnosti propagovány, jsou následující:

Správa nemovitostí Hradec Králové, příspěvková organizace

Správa nemovitostí Hradec Králové, příspěvková organizace, je nejvýznamnějším správcem nemovitostí ve vlastnictví města Hradec Králové, kde zřizovatelem je statutární město Hradec Králové. Mezi předměty činnosti, které můžeme zařadit do kategorie volný čas a sport, patří právě provoz Městských lázní – Aquacentra a Plaveckého bazénu 50 m a provoz Koupaliště Flošna – letní koupaliště, Wellness studio Flošna a Squash Flošna, dále pak podnájem provozů Koupaliště Flošna- bowlingu, fitness.

¹ Nejedná se o nabídku veřejného sektoru, ale pro přehlednost situace je tato nabídka ze soukromého i občanského sektoru shrnuta pod nabídkou přicházející od města.

Nabídku SNHK pro sportování dospělé populace přehledně zobrazuje tabulka 1.

Tabulka č. 1: Nabídka sportovních aktivit SNHK

Název sportovního zařízení	Nabídka neorganizovaných sportování	Nabídka organizovaného sportování
<i>Městské lázně, Aquacentrum</i>	rekreační bazén	aqua aerobic cvičení pro seniory - hromadné lekce
<i>Plavecký bazén 50m</i>	plavecký bazén	x
<i>Koupaliště Flošna</i>	rekreační bazén, plavecký bazén bowling, fitness, beachvolejbal	zumba, aqua aerobic - hromadné lekce
<i>Squash Flošna</i>	squash	x

Technické služby Hradec Králové

Technické služby Hradec králové je příspěvková organizace a obecně poskytují služby v oblasti správy majetku, který je ve vlastnictví statutárního města Hradec Králové. V popisu jejich činnosti je kromě jiného i zakládání a údržba městské zeleně, jež zahrnuje i *městské parky* a prostranství, v kterých se nacházejí vybudované veřejně přístupná *venkovní fitparky*, někdy i s upravenou podobou pro seniorskou populaci. Do činnosti dále patří údržba a provoz následujících sportovních zařízení, jejichž prostory nabízí za poplatek k pronajmutí široké veřejnosti.

- *Areál Farářství pozemní hokej*
- *Areál Farářství volejbal*
- *Areál TJ Slavia*
- *Fotbalový areál Nový Hradec Králové*

- *Fotbalový areál Olympia*

- *Skatepark*

- *Sportovní hala Třebeš – zde zřízeno fitness*

Organizované sportovní aktivity Technické služby Hradec Králové nabízejí pouze pro školní mládež, nikoliv pro dospělé.

Městské lesy Hradec Králové a.s.

Městské lesy Hradec Králové a.s. je obchodní společnost, je ve vlastnictví města Hradce Králové a obhospodařuje lesní a rybniční majetek města. Snaží se vytvářet dobře fungující rekreační zázemí nejen pro obyvatele města Hradce Králové. Co se týče sportu, **podporuje různými organizátory pořádané sportovní hromadné akce, konané právě v Městských lesích.** Městské lesy se dále na sportovní aktivitě občanů podílejí různými **turistickými stezkami** (mnohdy i naučnými) a **turistickými okruhy**- například Okruh asfaltových cest nebo **Zelený okruh**- pás zeleně kolem města, spolu s radiálními pásy propojuje stabilní lesní plochy, lesoparky, plochy s převahou přírodních prvků apod. do jednoho celku s vhodnou cyklistickou infrastrukturou. **Okruh asfaltových cest** je dlouhý 10, 5 km s mnoha odpočinkovými místy tvoří vhodnou infrastrukturu pro rekreační sportování. Na této trase byla také vybudována **Lesní tělocvična U Pytláka.** (Městské lesy Hradec Králové, 2019)

Obr 4: Zelený okruh včetně Hradeckých městských lesů; zdroj: Městské lesy Hradec králové (2019)

Hradecká kulturní a vzdělávací společnost s. r. o.

Společnost založená městem Hradec Králové, zabývající se poskytováním kulturních služeb a naplňováním strategických cílů města, a to právě v oblastech jako je např. kultura, mimoškolní vzdělávání, podpora spolkové činnosti občanů, podpora rozvoje cestovního ruchu a dalších oblastech, které již se sportem nespojují. Kromě provozování zaměřujících se na kulturní akce nespolečenského charakteru, spravuje a nabízí provozovny i pro aktivní sportování občanů, kterými jsou Adalbertinum, Medium a Centrum mladých. V těchto zařízeních nabízí níže vypsání organizované pohybové aktivity pro širokou veřejnost (Tabulka č. 2)

Tabulka 2: Nabídka sportovních aktivit Hradecké kulturní a vzdělávací společnosti

Název subjektu	Nabídka organizovaných sportovních a pohybových činností	Organizační forma
<i>Adalbertinum</i>	Jóga	lekce i kurz
	Klasický a moderní tanec, Taneční pro manželské páry a taneční dvojice	kurz
<i>Medium</i>	cvičení pro starší, jóga, rehabilitační jóga	kurz
<i>Centrum mladých</i>	Jóga- zdravotní cvičení	kurz

Knihovna města Hradce Králové

Knihovna města Hradce Králové je příspěvková organizace a patří mezi nejnavštěvovanější kulturní zařízení v Hradci Králové a pro nejen pro dospělé pořádá kulturní i vzdělávací akce. Za rok 2019 pořádá níže vypsání pohybové programy- kurzy a akce. Všechny se konají pouze po dobu letních prázdnin a bez nutnosti rezervace.

- **Letní cvičení Taiji a Qigong** – lekce, vždy jeden den v týdnu
- **Jóga pro zdravou sebelásku**- lekce, vždy jeden den v týdnu
- **Jóga pro všechny**- lekce, vždy jeden den v týdnu

FC Hradec Králové, a. s.

FC Hradec Králové, a. s. je fotbalovým klubem v Hradci Králové se širokou členskou základnou. Spravují a vlastní následující subjekty, které může pronajímat veřejnosti: Malšovická aréna a Areál Bavlna. Žádné organizované sportovní aktivit pro rekreační sport, pro dospělou populaci FC Hradec Králové nepořádá.

Mountfield HK, a. s.

Mountfield HK, a.s. je hokejový klub působící v Hradci Králové od roku 2013, jehož činnost navazuje na bohatou historii hradeckého hokeje, která se datuje od roku 1926. Klub nabízí k pronájmu dvě zastřešené ledové/ in-line plochy- **ČPP Arena- hala 1 a hala 2** a z organizovaných sportovních aktivit pořádá pro širokou veřejnost **veřejné bruslení**.

Město Hradec Králové je členem následujících dobrovolných sdružení, dobrovolných svazků a obcí a dalších právnických osob, jež se podílejí na sportovní činnosti v Hradci Králové:

Svazek obcí- Česká inspirace: Cílem činností je aktivní přispívání k rozvoji cestovního ruchu včetně kulturní nabídky sdružených měst, do kterých Hradec Králové patří.

Svazek obcí- Hradubická labská: Výstavby cyklostezky Hradec Králové -Pardubice.

Asociace měst pro cyklisty: Zaměřuje se na problematiku městské a regionální dopravy a mobility.

5.2.2 Soukromý sektor

V Hradci Králové působí několik privátních, soukromých organizací, fungujících na bázi tržních mechanismů, zaměřujících se na poskytování sportovních služeb, které nabízejí občanům sportovní vyžití. Nejčastěji se jedná o fitness centra. V Hradci Králové poskytuje služby několik desítek **fitness center**, jejichž nabídka se skládá většinou z **posilovny** pro neorganizované aktivity svých klientů a dále z nabídky **fitness programů** zaměřujících se na kondiční cvičení s účelem rozvoje srdečně cévního systému svých klientů, některá je doplňují i různými **zdravotně zaměřenými**

cvičeními. Dále to je několik desítek sportovních subjektů zaměřující svoji činnost na **tělesná cvičení typu pilates, jógu apod.**

Dále zde působí organizace, jejich nabídka není tak homogenně zaměřená jako např. u fitness center, a proto jsou tyto organizace a jejich nabídka- služby pro organizované i neorganizované sportování dospělé populace vypsány v přehledné Tabulce 3.

Tabulka 3: Nabídka sportovních aktivit soukromých subjektů

Název subjektu, organizace	Nabídka		
	neorganizované sportování	Organizované sportování	
		Sportovní aktivita	Organizační forma
<i>Dap sport, s.r.o.</i>	lezecká stěna	lezení, horolezectví	lekce, členství, jednodenní akce
<i>DiscoAerobic s.r.o.</i>	x	tanec, fitness	lekce, akce
<i>Topsports Czech s.r.o.</i>	x	in line	lekce, akce
		cyklistika, triatlon, koloběžky	Jednodenní akce
		lyžování	lekce
<i>Slezská plovárna s.r.o.</i>	volejbal, nohejbal, beachvolejbal	x	x
<i>Active Paragliding - Martin Grösser</i>	x	paragliding	lekce
<i>Jezdecké centrum Rusek</i>	jezdectví	jezdectví	lekce
<i>Ranč Bělečko Agro s.r.o.</i>	jezdectví	jezdectví	lekce
<i>Areál agroturistiky Štěnkov - Ranč Orlice</i>	x	jezdectví	lekce, kurzy
<i>Lanový park Hradec Králové</i>	outdoorové aktivity, lanový park	x	x
<i>Oslí trekking</i>		jezdectví	lekce
<i>Centrum zábavy a sportu FOMEI</i>	adventure minigolf, golfový simulátor	x	x
<i>Hradecký písek, a.s., Cablewakepark</i>	wakeboard, vodní lyže, wakeskate	Wakeboard, vodní lyžování, wakeskate	akce
<i>Crossfit Steel Wings</i>	x	crossfit	lekce
<i>Crossfit Hradec Králové</i>	crossfit	crossfit	lekce
<i>SPORTPARK HIT s.r.o.</i>	tenis, badminton, fitness, beachvolejbal	badminton	kurz, jednodenní akce
		beachvolejbal	jednodenní akce, soutěže

5.2.3 Občanský sektor

Nabídku sportovních aktivit v občanském, neziskovém sektoru, nabízí především spolky. Výsledky zjištěných organizací nabízející rekreační sportování pro dospělou populaci, zobrazuje tabulka 4.

Tabulka 4: Nabídka sportovních aktivit v občanském sektoru

Název organizace, subjektu	Nabídka		
	Neorganizované sportování	Organizované sportování	Organizační forma
		Sportovní aktivita	
Česká obec Sokolská (ČOS) a její tělocvičné jednoty	vybrané tělocvičny tělovýchovných jednot	Sport pro všechny zdravotní cvičení, jóga, tanec-country, cvičení rodičů s dětmi, badminton, nohejbal aerobic, zumba, fitness kulečnick	lekce
		turistika, cykloturistika	jednodenní akce
		šachy	lekce, soutěže
		judo	lekce, kurzy
Klub českých turistů, z.s. (zapsaný spolek)	x	turistika	Jednodenní akce
Královéhradecká krajská asociace Sport pro všechny	x	Sport pro všechny	Lekce, jednodenní akce
Dům dětí a mládeže, Hradec Králové		aerobic, zdravotní cvičení, zumba, pilates	lekce
Orel Hradec Králové	pronájem tělocvičny	šerm, volejbal, cvičení žen	lekce
		turistika	jednodenní akce
Sport. club Zéva, Hradec Králové	x	aquarobic	lekce
		kondiční cvičení, plavání seniorů	individuální lekce
Deltagym, z.s.	x	brazilské jiu- jitsu	lekce i členství

B.A.Z. centrum o.s.	pronájem tělocvičny	fitness	lekce
Dělnická tělovýchovná jednota Hradec Králové, z.s.	stolní tenis, tenis, petanque, volejbal, nohejbal, veslování	veslování	lekce, členství
		stolní tenis	soutěže
Česká federace klubů vozítek s pedály	x	cyklistika a MTB	soutěže- jednodenní akce
Klub potápěčů J.Y.Cousteau Hradec Králové	x	potápění	lekce, vícedenní kurzy
TJ SPV Malšovice	x	sport pro všechny	lekce
SKP Hradec Králové	Kuželky- pronájem dráhy	x	x
SK Tatran Hradec Králové	x	lyžování a snowboarding	lekce, kurzy
SŠB Hradec Králové	x	box	lekce
Bows club Chimera Hradec Králové	lukostřelnice	lukostřelba	lekce, členství
Sportovně střelecký klub Třebeš	sportovní střelba- střelnice	sportovní střelba	lekce
Česká unie sportu (ČUS):			
ČAKS - oblast Hradec Králové, z.s.	šipky	šipky	soutěže, lekce
FC Nový Hradec Králové	pronajmutí fotbalového hřiště	x	
Golf Club Hradec Králové	golf	golf	lekce, kurzy, členství
GOLF CLUB HRÁDEK 1995	golf	golf	lekce, kurzy, členství
GOLF CLUB NA VRŠÍCH z.s.	golf	golf	lekce, kurzy, členství
Hradecký jezdecký klub, z.s.	x	jezdectví	kurzy
LABE TRI CLUB Hradec Králové z.s.	x	triathlon	soutěž
Nozomi Dojo, z.s.	x	bojová umění	kurzy
OK Slavia Hradec Králové, z.s.	x	orientační běh	soutěže
OK 99 Hradec Králové z.s.	x	Orientační běh	lekce, soutěže
PARK GOLF CLUB HRADEC KRÁLOVÉ, z.s.	golf	golf	lekce, soutěže
SK C.K. Fugas z.s., Hradec Králové	x	futsal	lekce
SK DĚTI SEVERU z.s.	x	canicross, bikejering	soutěž
SK Integra Hradec Králové z.s.	x	stolní tenis- handicapování	lekce, soutěže
SK Tenis Hradec Králové	tenisové kurty	tenis	lekce ind. i skup. ,členství, soutěže

Sport and Culture Entertainment z.s.	x	různé sportovní disciplíny, sport pro všechny	jednodenní akce, soutěže
Sportingclub Plotiště nad Labem, z.s.	x	fitness	skupinové lekce
SPORTSTYL Hradec Králové, z.s.	x	aquathlon	soutěž
Squash Centrum club HK, z.s.	squash, nohejbal, Wallyball, ping pong	fitness	lekce
Tělovýchovná jednota SOKOL Plotiště nad Labem, z.s.	x	volejbal	členství
TENIS-CENTRUM DTJ HK, z.s.	fitness, tenisové kurty, beachvolejbalové kurty	tenis atletika	lekce- indiv. i hromadné
Tenisový klub LTC Hradec Králové, spolek	pronájem tenisových kurtů	x	x
T.J. Dynamo Hradec Králové z.s.	x	gymnastika- senioři, volejbal- senioři	nemají web
TJ DYNAMO Plácky, z.s.	tělocvična, venkovní kurty	x	x
TJ Liga 100 Hradec Králové z.s.	x	běh	soutěž, lekce
TJ METEOR Hradec Králové, z.s.		cvičení rodičů s dětmi, kondiční, zdravotní cvičení	lekce, jednodenní akce
TJ Montas Hradec Králové, spolek	pronájem všesportovní haly, venkovní antukové kurty	Kondiční a zdravotní cvičení pro ženy	lekce
TJ Slavia Hradec Králové, z.s.	beachvolejbalové kurty, všesportovní hala	šachy	členství
		házená	členství
		sport pro všechny - zdravotní tělovýchova, nohejbal, volejbal, malá kopaná, cyklistika	lekce, kurzy vícedenní
TJ Slavoj Svobodné Dvory, z.s.	Možnost pronájmu sokolovny	x	x
TK DYNAMO Hradec Králové, z.s.	tenisové kurty	tenis	soutěže
Turistický klub Lokomotiva - senioři, z.s.	x	turistika- senioři	jdnodenní akce
Sportvisio, z.s.		běh, cyklistika	soutěž
Univerzitní sportovní klub Hradec Králové, z.s.	x	tanec, funkční kruhový trénink	lekce, kurz
		gymnastika, fitness	kurz
		volejbal	lekce, členství
		challenger " běh s překážkami"	lekce, soutěž

Tabulka 5: sportovní aktivity a počet organizací (org.) nabízející je pravidelně v organizované formě - lekce, kurzy, jednodenní akce, soutěže

12 org.	7 org.	5 org.	3 org.	2 org.	1 organizace
všestranné/ zdravotní cvičení	jóga	jezdectví	aqua aerobic	aerobic	aquathlon
fitness cvičení		tenis	golf	badminton	atletika
		turistika	tanec	bojová umění	běh
			volejbal	crossfit	box
			všestranné cvičení spolu s dětmi	lyžování a snowboarding	brazilské jiu- jitsu
			zumba	nohejbal	canicross, bikejering
			cyklistika	šachy	futsal
				triathlon	gymnastika
				orientační běh	gymnastika pro seniory
					házená
					judo
					kulečník
					lukostřelba
					malá kopaná,
					inline bruslení
					jízda na koloběžce
					pilates
					plavání seniorů
					potápění
					paragliding
					beachvolejbal
					stolní tenis
					šerm
					šípky
					veslování
					volejbal pro seniory
					Sportovní střelba
					Zdravotní cvičení ve vodě

V Tabulce 5 je shrnuta nabídka z hlediska rozmanitosti nabídky dle sportovních odvětví. Největší nabídka, tedy nejvíce organizací nabízí organizované programy v oblasti fitness a dále pak všestranného/ zdravotního cvičení (12 org.), jógy (7 org.), jezdeckví, tenisu a turistiky (5.org), aqua aerobiku, golfu, tance, volejbalu, všestranného cvičení spolu s dětmi, zumbly a cyklistiky (3 org.) dalším sportům se pak věnují pouze 2 či méně organizací. Nejvíce sportům se pak věnuje pouze jedna organizace, je to celkově 28 sportovních aktivit. Z výsledků vyplývá, že nejméně organizací, či žádná organizace se věnuje právě kolektivním sportům, ty jsou přitom z hlediska organizování těchto aktivit pro jedince nejsložitější. Jedinci si k sobě musí sehnat požadovaný počet hráčů a sehnat dané prostory pro tento sport. V dnešní době a s ohledem na zaneprázdněnost dospělé pracující populace, to může být značný problém a aktivity se pak jedinci neúčastní tak často, jak by chtěli. Nejvíce se nabízejí sportovní aktivity zaměřené na různá cvičení podporující kardiovaskulární systém, držení těla a formující postavu. Obecně se dá říci, že nejvíce jsou nabízené ty aktivity, které se dají provádět i individuálně, naopak sportovní aktivity, ke kterým je potřeba kolektiv, pak nejméně.

5.2.4 Sportovní akce na území města Hradce Králové

Níže jsou vypsány organizované sportovní akce na území města Hradce Králové, které byly či budou nabízeny k aktivní sportovní účasti široké veřejnosti a mají charakter rekreačního sportování, v roce 2019. Informace byly čerpány z veřejně přístupných internetových stránek Královehradeckého kraje, města Hradce Králové- Calendarium Regina, internetových stránek ČUS- Sportuj s námi, webových stránek oficiálního infocentra Hradce Králové a tištěných i elektronických zpravodajů vycházejících v Hradci Králové. Pořadatelé jsou organizace buď ze soukromého sektoru či občanského sektoru a většinou byly či budou podpořeny, dotovány z prostředků veřejného sektoru, převážně Města Hradce Králové či Královehradeckého kraje.

Běh

- **Závod v orientačním běhu**
- *Datum konané akce: 17.2. 2019*

- *Pořadatel:* OK Slavia Hradec Králové
 - V rámci závodu Zimní hradubické ligy v orientačním běhu, vytvořena i kategorie „P“ pro příchozí sportující veřejnost pro které byla vytvořena trať o délce 2,5 km.
- **Křížová desítka**
 - *Datum konané akce:* 30.3. 2019
 - *Pořadatel:* Sportvisio, z.s.
 - Závod v běhu na 10 km a 5 km uprostřed městských lesů
- **NN Night Run Hradec Králové**
 - *Datum konané akce:* 27. 4. 2019
 - *Pořadatel:* Event media, s.r.o.
 - Hlavní závod běh na 10 km, Avon běh- okruh 10 km, Family Run- nezávodní běh na 1100 až 2200 m
- **Běh pro Paměť národa v Hradci Králové**
 - *Datum konané akce:* 18.5. 2019
 - *Pořadatel:* organizace Post Bellum, o. p. s
 - Kategorie na 10km, 5km, ale i 1,5 km.
- **ČSOB Hradecký půlmaraton a maraton Hradec Králové**
 - *Datum konané akce:* 6.10. 2019
 - *Pořadatel:* Sportvisio, z.s.
 - I pro rekreační sportovce
 - Součástí je akce pro celou rodinu HRADEC NA NOHOU
- **Běh městem Hradec Králové**
 - *Datum konané akce:* 7.11. 2019
 - *Pořadatel:* TJ Liga 100 Hradec Králové z.s.
 - Běžecký závod centrem města, určen pro všechny věkové kategorie od malých dětí až po veterány . Je přístupný veškeré veřejnosti.

- **44. Mikulášský vodácký půlmaraton**
- *Datum konané akce:* 7.12. 2019
- *Pořadatel:* Vodní sporty Hradec Králové z.s.
- Běh na 21 km, nyní i 5 + 10 km pro umožnění účasti co nejširšího spektra závodníků. Pro všechny běžce všech věkových i výkonnostních kategorií

Cyklistika

- **Lednová výzva Do práce na kole 2019- Hradec Králové**
- *Datum konané akce:* 21.1.- 27.1. 2019
- *Pořadatel:* Auto*Mat
- Cílem akce je motivovat lidi v omezení automobilové dopravy a využití jakékoliv bezmotorové formy dopravy, převážně kolo, nebo chůzi.

- **Mitas Hradec králové**
- *Datum konané akce:* 13.4. 2019
- *Pořadatel:* Sportuj po česku, z.s.
- součást seriálu cyklistických závodů horských kol- Nova Cup

- **Noc kostelů na kole**
- *Datum konané akce:* 24.5. 2019
- *Pořadatel:* Biskupství Královehradecké
- 44 km dlouhá trasa, putování na kole po okolí Hradce Králové

- **BIKERO Cyklomaraton Hradec Králové**
- *Datum konané akce:* 2.6. 2019
- *Pořadatel:* EVENT Media s.r.o.
- Cyklistický maraton s tratěmi 30 a 60 km po širokých lesních cestách

- **Trick'n'roll- mezinárodní závody na BMX kolech**
- *Datum konané akce:* 14.6. – 15.6. 2019
- *Pořadatel:* OC Futurum HK
- Mezinárodní závody na BMX kolech, pro veřejnost výuka základních dovedností a soutěže.

- **Město na kolech**

- *Datum konané akce:* 8.9.
- *Pořadatel:* Královéhradecká krajská asociace Sport pro všechny, z.s
- Doprovodná cyklistická akce ke konání Festivalu sportu, projížďka městem spojená se sportovním a kulturním programem

- **Mitas Gočárový schody 2019**

- *Datum konané akce:* 28. 9. 2019
- *Pořadatel:* Sportuj po česku, z.s.
- součást seriálu cyklistických závodů horských kol- NOVA CUP
- Exhíbice ve sjezdu ze schodů, vytvořen i pestrý okruh pro amatérské závodníky
- Součástí i běžecký závod

Běh + cyklistika

- **Hradecký koloběh**

- *Datum konané akce:* 25.5. 2019
- *Pořadatel:* sportvisio, z.s.
- Závod v běhu pro smíšené dvojice na 19 km s jedním kolem, které si může dvojice během závodu libovolně střídat

- **Segafredo Sahara race**

- *Datum konané akce:* 3.8. 2019
- *Pořadatel:* Sportuj po Česku, z.s.
- Běžecké a cyklistické závody v Městských lesích Hradce Králové , součástí seriálu cyklistických závodů horských kol- NOVA CUP

In- line

- **Hradec na bruslích**

- *Datum konané akce:* 8.5. 2019
- *Pořadatel:* Studentská organizace StudentZone

- Projížďka ulicemi města na kolečkových bruslích (5 a 10 km) s možností zapůjčení bruslí a servisu bruslí od renomovaných firem.

Golf

- **Den Bav se s golfem**
 - *Datum konané akce:* 25. 5. 2019
 - *Pořadatel:* Česká golfová federace ve spolupráci Park golf Hradec Králové
 - Zábavný den pro všechny se soutěžními aktivitami, kde bylo možné zdarma vyzkoušet golf, zamluvit si lekci s trenéry a soutěžit o ceny.

Jóga

- **Jóga pro zdravou sebelásku**
 - *Datum konané akce:* 1.7. - 26.8. 2019
 - *Pořadatel:* Knihovna města Hradce Králové
 - Letní kurz jógy s důrazem na psychiku, lekce probíhají jeden den v týdnu s odborným vedením, bez nutné rezervace předem
- **Jóga pro všechny**
 - *Datum konané akce:* 4.7 - 20.8. 2019
 - *Pořadatel:* Knihovna města Hradce Králové
 - kurz jógy probíhající jeden den v týdnu každý týden s odborným vedením, bez nutné rezervace předem, pro začátečníky i pokročilé všech věkových kategorií

Beachvolejbal

- **Beachvolejbalové turnaje a kempy**
 - *Datum konané akce:* 4., 10. a 24. 8. 2019
 - *Pořadatel:* Sportpark HIT s.r.o.
 - beachvolejbalové turnaje a kempy pro širokou veřejnost

Ostatní

- **Branný závod**

- *Datum konané akce:* 13.4. 2019
- *Pořadatel:* Unie studentů a přátel Fakulty vojenského zdravotnictví
- Na trase dlouhé několik kilometrů rozmístěna stanoviště s různými sportovními a vědomostními disciplínami (vojenské, sportovní, první pomoc, apod...)
- Kromě kategorie pro studenty vytvořena i kategorie ELITE pro všechny sportovní nadšence.

- **Gladiator Race**

- *Datum konané akce:* 17.- 18. 5. 2019
- *Pořadatel:* Sportvisio, z.s.
- Akce na překážkové trase pro děti, mládež ale i pro hobby a profi dospělé

- **Hradecké sportovní hry**

- *Datum konané akce:* 1.6. 2019
- *Pořadatel:* Sport and Culture Entertainment z.s.
- Jednodenní sportovní akce konaná pro širokou veřejnost v centru města. Turnaje různých sportovních disciplín v „pouliční, městské“ formě- např. streetball a mnoho dalších

- **Letní cvičení Taiji a Qigong**

- *Datum konané akce:* 2.7. - 27.8. 2019
- *Pořadatel:* Knihovna města Hradce Králové
- Cvičení probíhá vždy jeden den v týdnu, je určeno pro začátečníky i pokročilén

- **Festival Sportu 2019**

- *Datum konané akce:* 8. 10.
- *Pořadatel:* Královéhradecká krajská asociace Sport pro všechny, z.s
- Jednodenní projekt dříve nazývaný Nábřeží sportu, ve kterém si může veřejnost vyzkoušet přibližně 50 druhů sportovních odvětví.

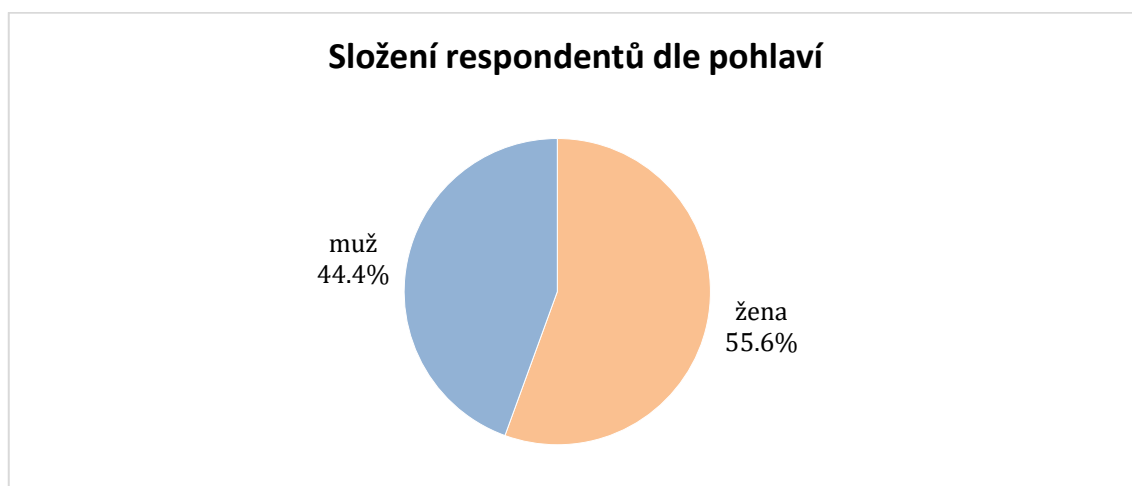
5.3 Poptávka dospělé populace po sportovních aktivitách v Hradci Králové

V této kapitole jsou představeny výsledky z dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit zájem dospělé populace o konkrétní sportovní aktivity a jejich podobu, překážky ve sportování, spokojenost s nabídkou a propagací rekreačního sportování a další ukazatele spojené s aktivním sportováním dospělé populace na území města Hradce Králové. Výsledky jsou zpracovány v přehledných grafech a okomentovány.

5.3.1 Sociodemografická identifikace respondentů

Na úvod je vhodné uvést sociodemografickou identifikaci všech šedesáti tři respondentů, jež dotazník vyplnili. Sociodemografickou identifikaci zjišťovaly v dotazníku otázky č. 20- 23.

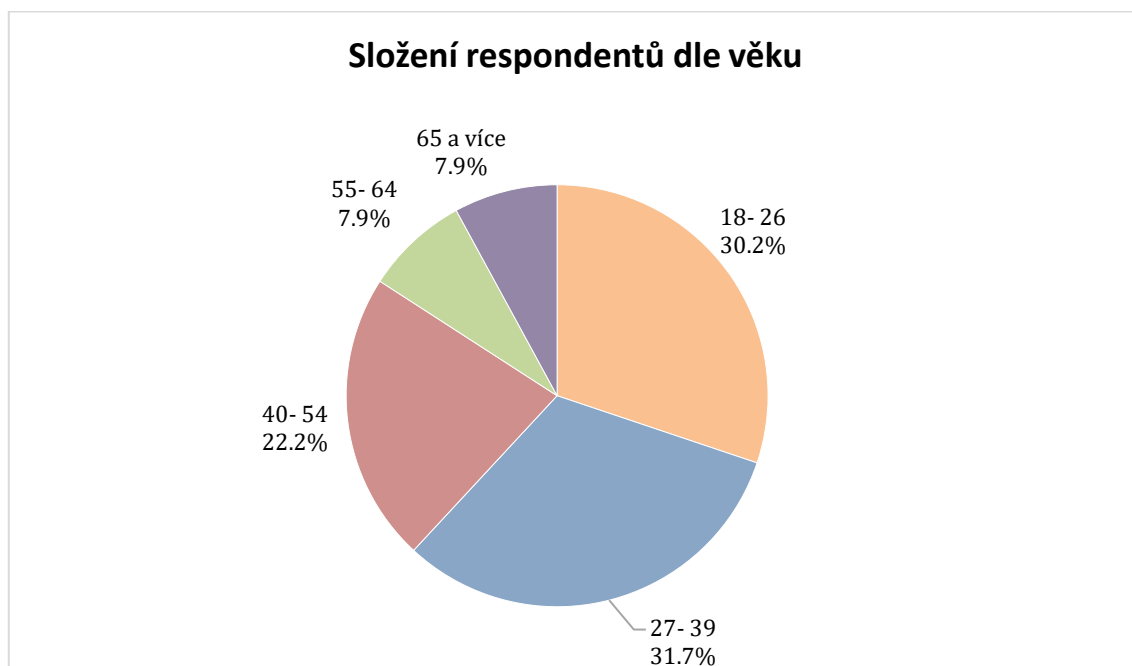
Jedním ze sociodemografických ukazatelů je pohlaví respondentů. Složení respondentů dle pohlaví můžeme vidět v Grafu 5. Z celkového počtu respondentů převažují ženy.

Grafč. 5: Složení respondentů dle pohlaví

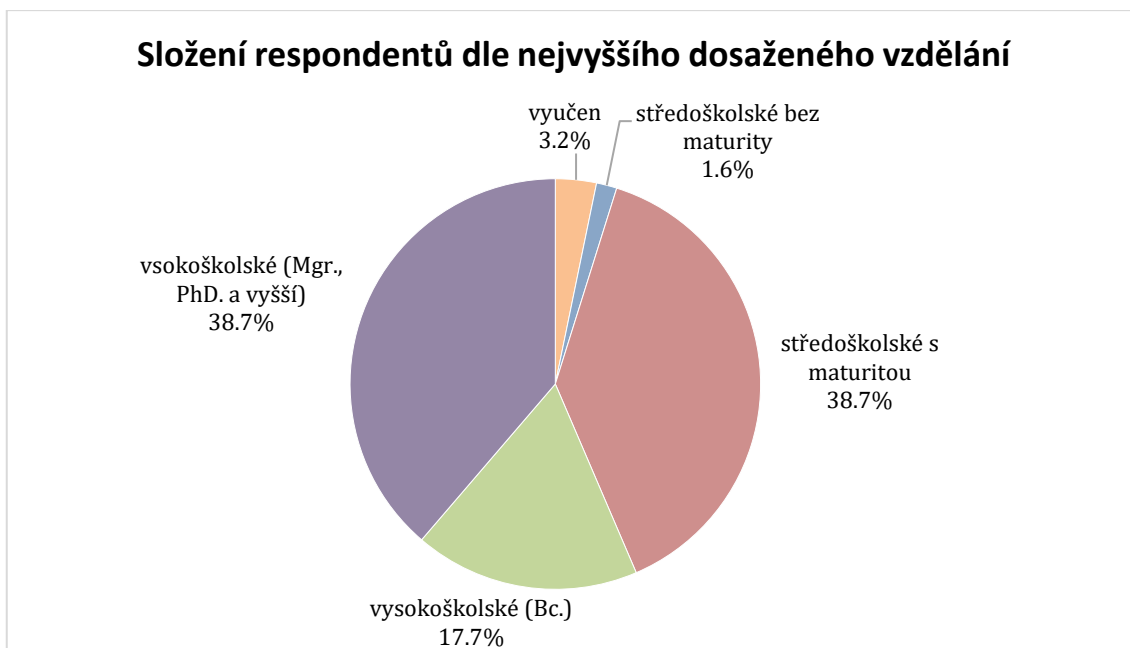
Věkové složení respondentů (Graf 6) nám poukazuje na největší podíl respondentů ve věku 18- 26 let a 27-39 let. Tyto dvě věkové skupiny spolu tvoří více než 60% všech dotazovaných a je proto nutné brát zřetel při výkladu odpovědí na to, že

většinu odpovědí tvoří odpovědi převážně od relativně mladých respondentů, kterým ještě nebylo ani 40 let. Nejméně respondentů je pak ve věkových skupinách 55- 64 let a nad 65 let, dohromady jich je 10%, je to způsobeno omezením výzkumu na elektronické dotazování, kde se v internetovém prostředí pohybují spíše mladší generace. Rozdělení respondentů do věkových kategorií však slouží pouze pro lepší představu o výsledcích celého výzkumu. Stejně tak je tomu i u jiných sociodemografických ukazatelů.

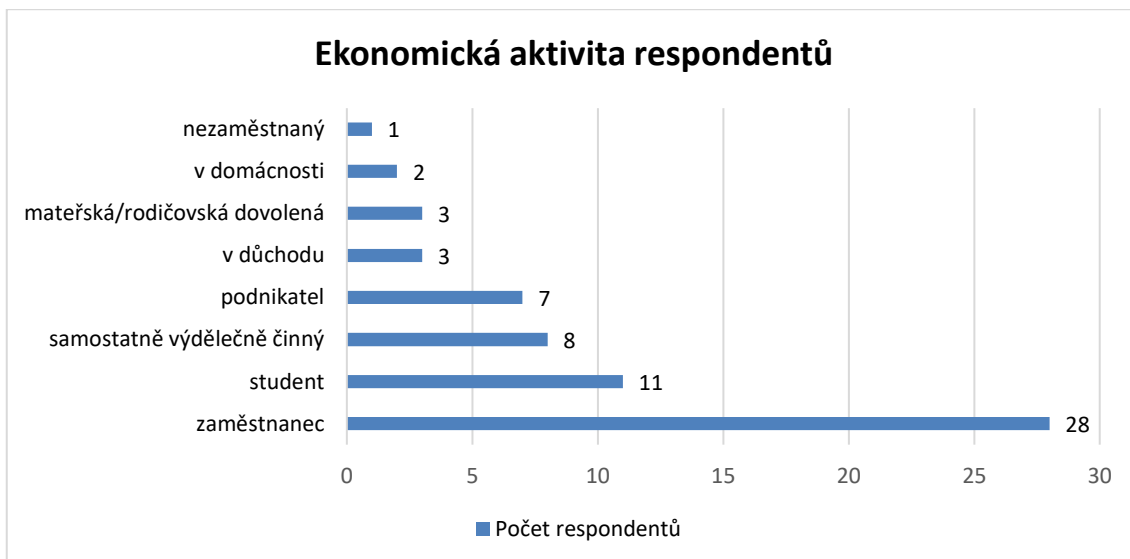
Graf 6: Složení respondentů dle věku

Dalším sociodemografickým ukazatelem je nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Poměrné zastoupení zobrazuje Graf 7

Graf 7: Složení respondentů dle nejvyššího dosaženého vzdělání

Poměrné zastoupené respondentů dle hlavní ekonomické aktivity zobrazuje Graf 8.

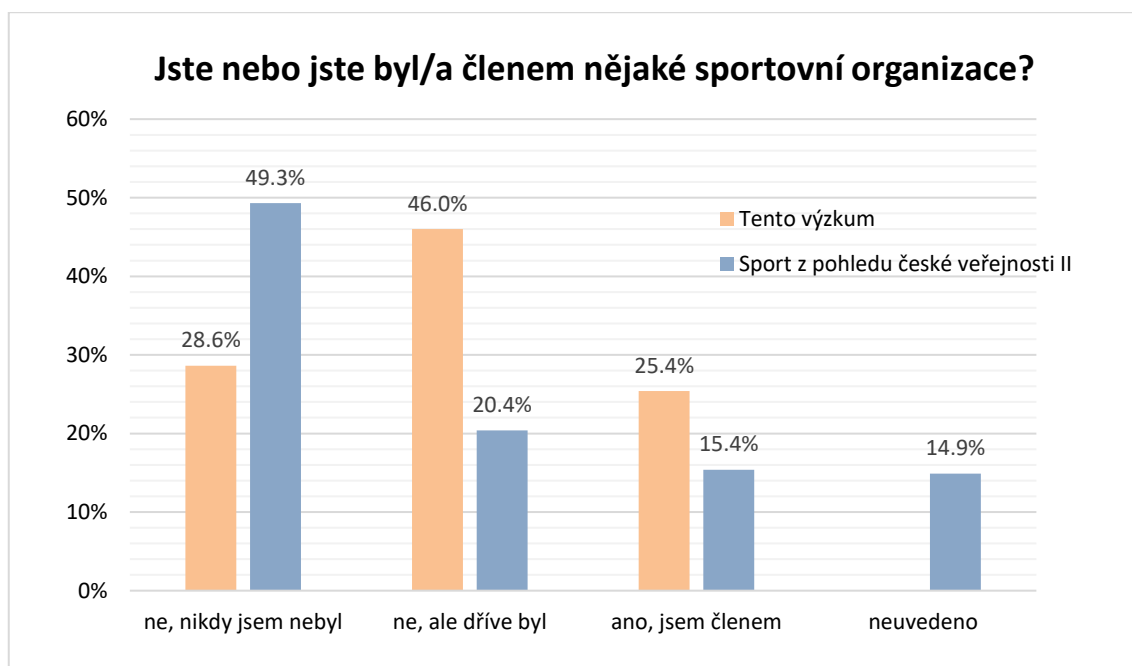
Graf 8: Ekonomická aktivita respondentů

5.3.2 Stav účasti ve sportu

Následující otázky, v dotazníku otázky číslo 1 až 4, měly za úkol zjistit stav účasti ve sportu dospělé populace, a to z hlediska toho, jak často lidé sportují, na jaké výkonnostní úrovni, zda ve vazbě k nějaké organizaci a zda jsou, či někdy byli členy nějaké sportovní organizace.

Dotazník- otázka č. 1: Jste nebo jste byl/a členem nějaké sportovní organizace?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda respondenti v současné době či vůbec někdy pravidelně sportovali, což členství ve sportovní organizaci většinou předurčuje. Tato otázka ohledně vazby na sportovní organizaci byla záměrně převzata z článku *Sport z pohledu české společnosti I. – Slepíčka, Slepíčková (2002)*, uvádějící výsledky projektu, zjišťující zájmové pohybové aktivity, názory a postoje veřejnosti na roli sportu, zpracovaným MŠMT ČR. Graf 9 porovnává výsledky z tohoto i již zmíněného výzkumu, kterého se ale ovšem účastnilo mnohonásobně více respondentů.

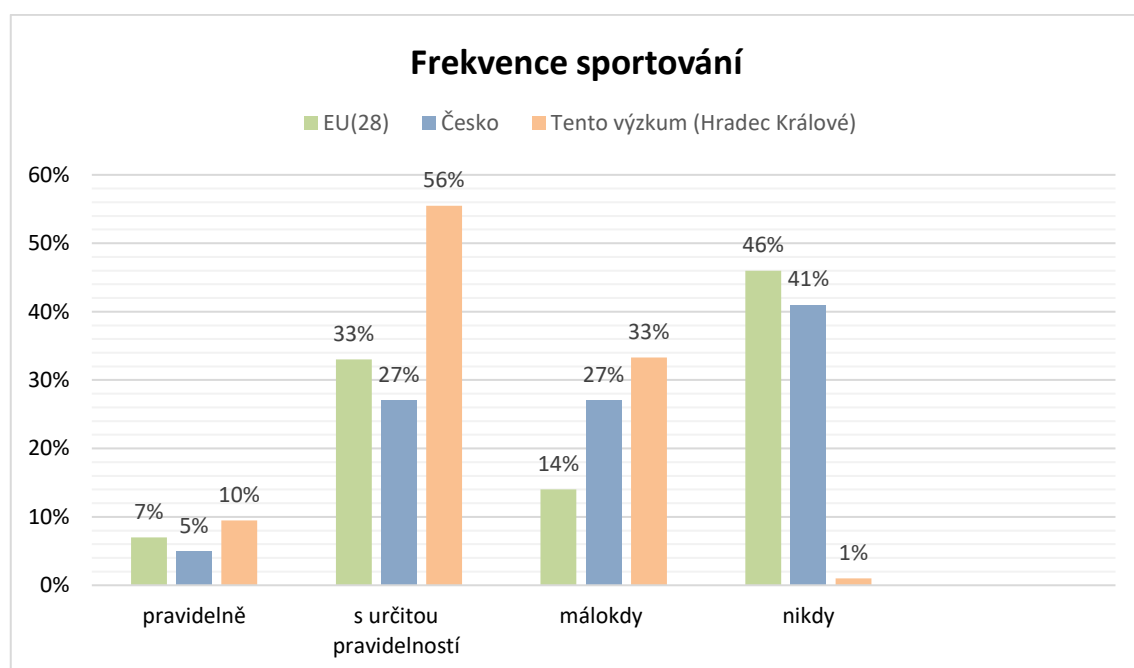

Graf 9: Jste nebo jste byl/a členem nějaké sportovní organizace?

Dotazník- otázka č. 2: Jak často cvičíte, sportujete?

Graficky znázorněné odpovědi na tuto otázku, zjišťující frekvenci sportování respondentů, nalezneme v Grafu 10. Znění této otázky bylo i se škálou odpovědí

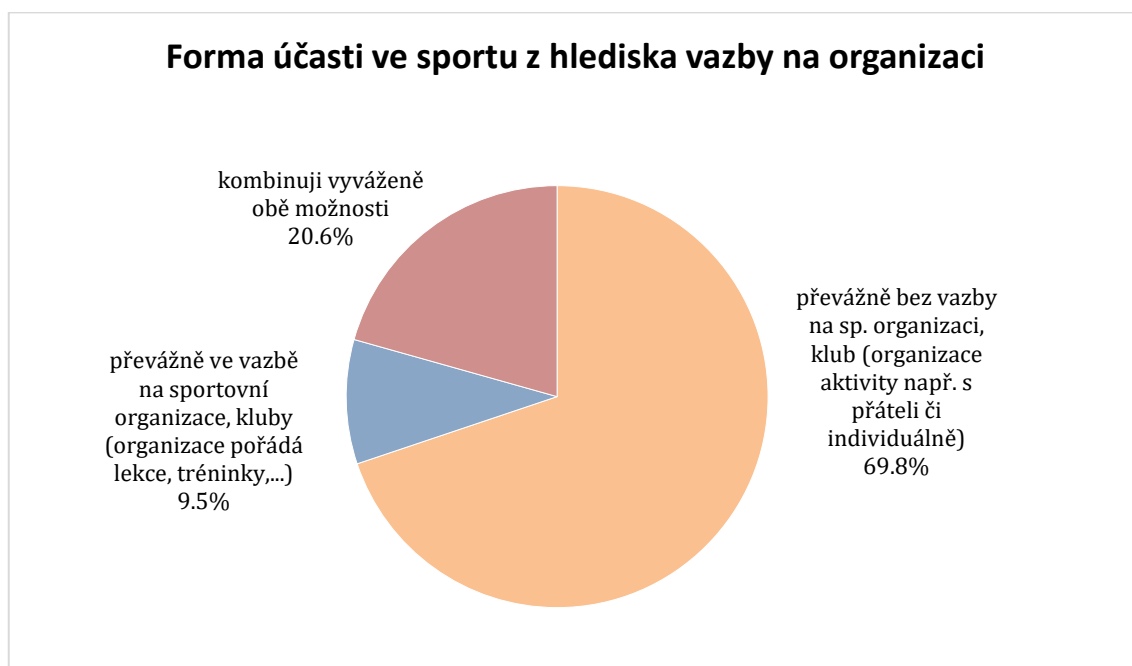
záměrně převzato pro vzájemnou komparaci tohoto výzkumu a dvaceti osmi zemí Evropské unie a Česka z výzkumu *Special Eurobarometr 472- Sport and physical activity (2017)* zpracovaného Evropskou komisí. U otázky bylo v dotazníku, tak jako v Eurobarometru zmíněno následující: Cvičením je myšlena jakákoliv forma sportovní aktivity, jako je plavání, trénování v posilovně či sportovním klubu, běhání v parku atd... tzn. nepočítá se např. nutná chůze do práce. Kategorizování odpovědí: odpověď 5x týdně a častěji = pravidelně; 3-4x do týdne a 1-2 do týdne = s určitou pravidelností; 1-3 za měsíc a méně často = málokdy; a kategorie nikdy.

Graf 10: Frekvence sportování

Respondenti tohoto výzkumu sportují oproti průměru EU28 i Česka, podstatně častěji. Téměř polovina všech dotázaných ve výsledcích za EU28 i Česko uvedla, že nesportuje nikdy, zde to bylo pouze jedno procento dotázaných. Nejvíce respondentů uvedlo, že sportuje 1-2x či 3-4 do týdne. Spolu s respondenty, kteří uvedli 5x do týdne a častěji, tvoří 66% ze všech respondentů. Oproti českému průměru je to více než dvojnásobek- zde odpověď, že sportují 1-2 x, 3-4x či 5x a častěji uvedlo pouhých 32% dotázaných. Tato statistika může být ovšem ovlivněna nižším počtem respondentů v seniorském věku a v průměru vysokým poměrem vyššího dosaženého vzdělání respondentů, které taktéž prokazatelně ovlivňuje míru účasti ve sportu.

Dotazník- otázka číslo 3: Pokud sportujete tak:

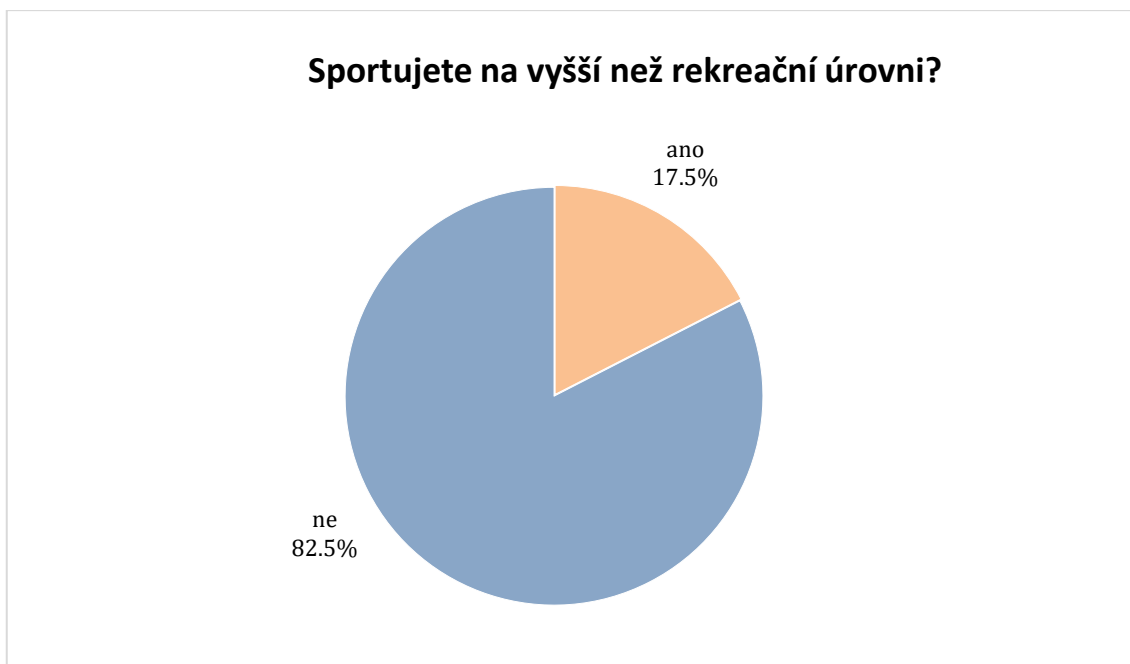

Graf 11: Forma účasti ve sportu z hlediska vazby na organizaci

Výsledky v Grafu 11 vypovídají o tom, že si téměř 70% všech respondentů většinu svých sportovních aktivit organizují sami a nevyužívají organizovaných sportovních aktivit nabízených od sportovních organizací. Přitom z výzkumu vyplynulo, podle odpovědí v otázce číslo 8, že 69,9% respondentů má o organizované aktivity zájem- alespoň o jednu z organizačních forem- lekce, jednodenní akce, vícedenní kurzy. Výsledek je tedy takový, že pokud 69,9 % respondentů chce využívat, ale pouze 30% respondentů této nabídky využívá, zbylo 39,9 % respondentů, kteří je využívat chtějí také, ale z nějakých důvodů, překážek je nevyužívají. Odpovědi na tento propadlý rozdíl jsou uvedené vnější překážky týkající se nabídky organizovaných sportovních aktivit, zmíněné respondenty, zahrnuté pod otázkou číslo 5- překážky bránící častějšímu sportování.

Dotazník- otázka číslo 4: Sportujete na vyšší než rekreační úrovni?

Graf číslo 12 vyjadřuje podíl respondentů, kteří sportují pouze na rekreační úrovni a těch, kteří sportují i na vyšší úrovni, a to výkonnostní či vrcholové.

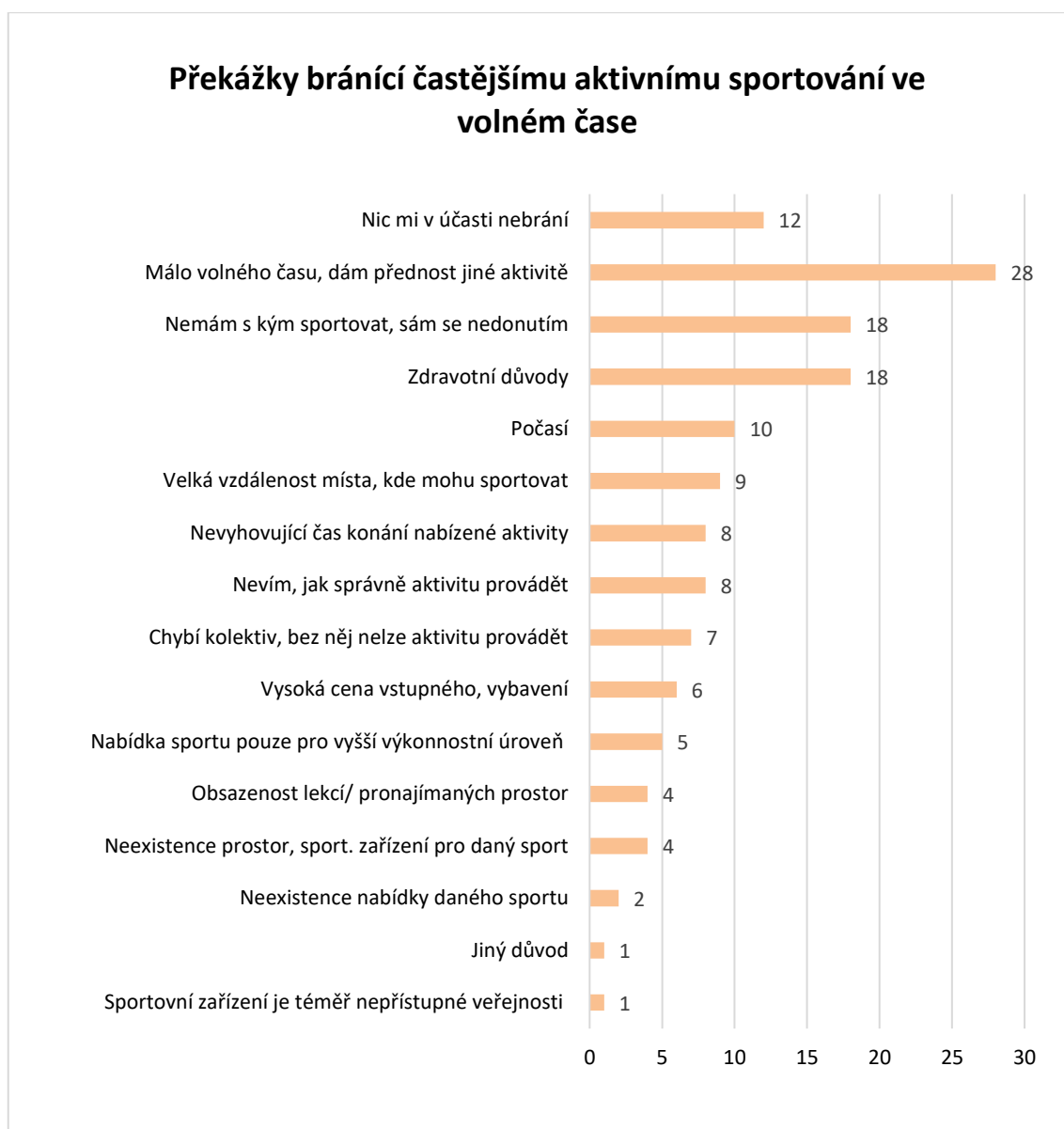

Graf 12: Sportujete na vyšší než rekreační úrovni?

5.3.3 Překážky v aktivním sportování

Dotazník- Otázka č. 5: Z níže vypsanych faktorů vyberte všechny ty, které Vám ve Vašem volném čase často brání v účasti v jakékoliv oblíbené sportovní aktivitě.

Překážky, a to hlavně vnější překážky, které dotazovaným brání v častější účasti ve sportovních aktivitách znázorňuje Graf 13. Dotazovaní mohli vybírat libovolný počet odpovědí.

Graf 13: Překážky bránící častějšímu sportování ve volném čase

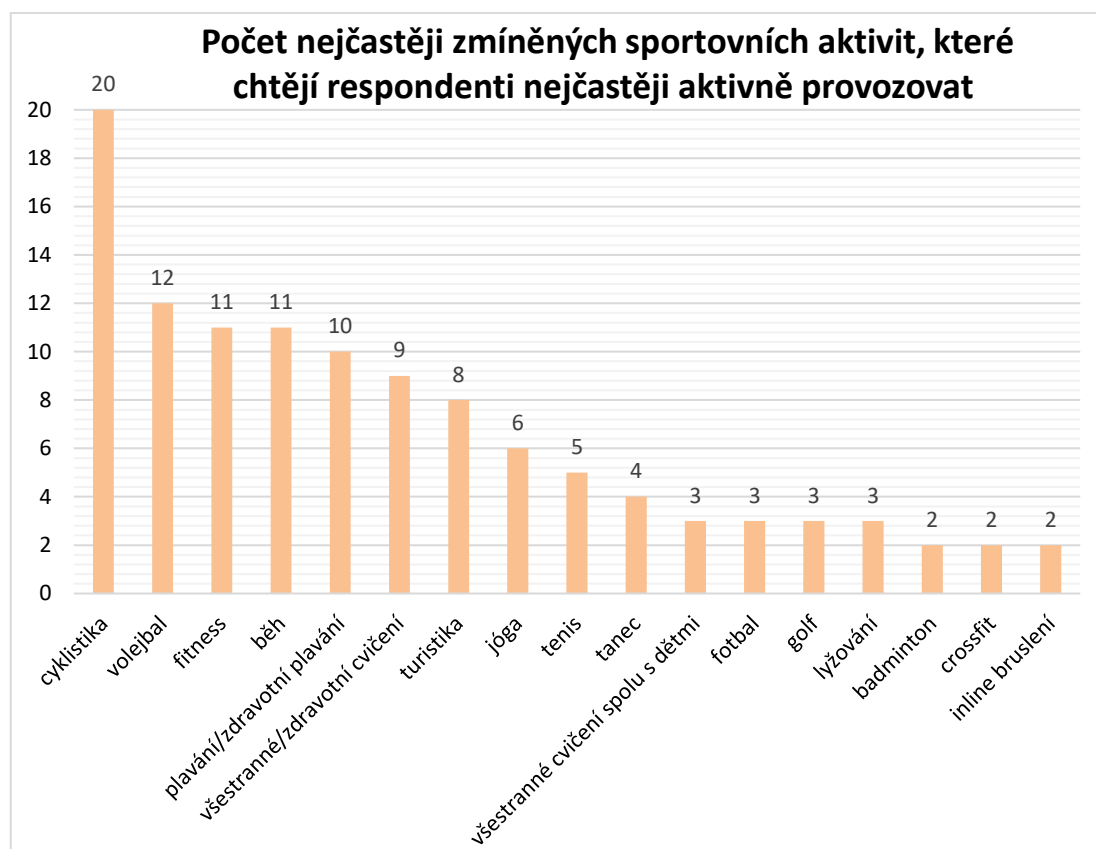
Ze všech šedesáti tří respondentů, jich 19% (12) respondentů vybralo odpověď, že jim v častější účasti nic nebrání. Ti respondenti, kteří vybrali nějaké překážky, nejčastěji uváděli důvod svého méně častého sportování to, že mají málo volného času a dají přednost jiné volnočasové aktivitě. Tento výsledek byl očekávaný, ale zařazení tohoto faktoru bylo nutností, neboť by respondenti stejně tento důvod vypisovali v kolonce „uveďte jiný důvod“. Mimo tento faktor, byly dalšími nejčastějšími faktory zabraňující častějšímu aktivnímu sportování uváděny zdravotní důvody a to, že jedinci nemají s kým sportovat a sami se k aktivitě nedonutí. Kromě dalšího nejčastějšího důvodu- počasí, byly velmi často uváděny i další vnější faktory, které se dají kvalitnější

nabídkou ovlivnit, stejně tak jako už zmiňovaný faktor nemám s kým sportovat- širší, kvalitnější a zajímavější nabídka organizovaného sportování, jež mohou organizace nabízet, by mohla tyto jedince motivovat k častějšímu sportování.

5.3.4 Poptávka po konkrétních sportovních aktivitách a jejich formách

Tato část shrnuje výsledky z dotazníkových otázek číslo 6 -11, které zjišťovaly zájem respondentů o konkrétní sportovní aktivity, kterých by se chtěli aktivně účastnit (ať se nyní účastní či nikoliv). Dále byla zjišťována obecně preferovaná výkonnostní úroveň sportovních aktivit, zájem o vedení odborníkem a účast v soutěžích, preferovaná sociální forma a zájem o různé organizační formy a další podoby sportovních aktivit.

Dotazník- otázka č. 6: Pokud máte oblíbenou libovolnou sportovní aktivitu, kterou chcete (jakkoliv často) provozovat, napište jakou:

Graf 14: Počet nejčastěji zmíněných sportovních aktivit, které chtějí respondenti nejčastěji aktivně provozovat

Na otázku č. 6 mohli respondenti odpovědět napsáním svého oblíbeného sportu, až třikrát. Graf 14 přehledně zobrazuje absolutní počet aktivit, které respondenti uvedli v prvních třech svých nejoblíbenějších aktivitách, které si přejí aktivně provozovat.

Dotazník byl vyplněn šedesáti dvěma respondenty, napsaných aktivit tedy mohlo být až 186. Protože ale respondenti měli možnost napsat 0-3 svých oblíbených sportovních aktivit, které chtějí provozovat, nebylo vyplněno celkových 186 možností, nýbrž pouze 129. V grafu jsou uvedeny pouze ty sportovní aktivity, které byly respondenty napsány alespoň 2x. Sportovní aktivity, které patří do prvních třech nejoblíbenějších aktivit, ale byly ze všech 129 vyplněných možností napsány respondenty pouze jednou, nejsou kvůli přehlednosti grafu do něj zařazeny. Těmito sporty jsou: atletika, florbal, hokej, bosu, pilates, kiteboarding, freestyle bmx, thai box, lezení, lukostřelba, sportovní střelba, snowboarding, motorsport, požární sport, Spartan race, sportovní hry seniorů, stolní tenis, kalisthenika a šachy. Je jisté, že kdyby nebyl celkový počet oblíbených sportovních aktivit omezen pouze na první tři, celkový počet jednotlivých sportů, které jsou uvedeny v grafu, ale i ty, které byly jmenovány pouze jednou, by se jistě navýšil.

Dotazník- otázka číslo 7: O jakou výkonnostní úroveň vybrané sportovní aktivity byste měl/a zájem?

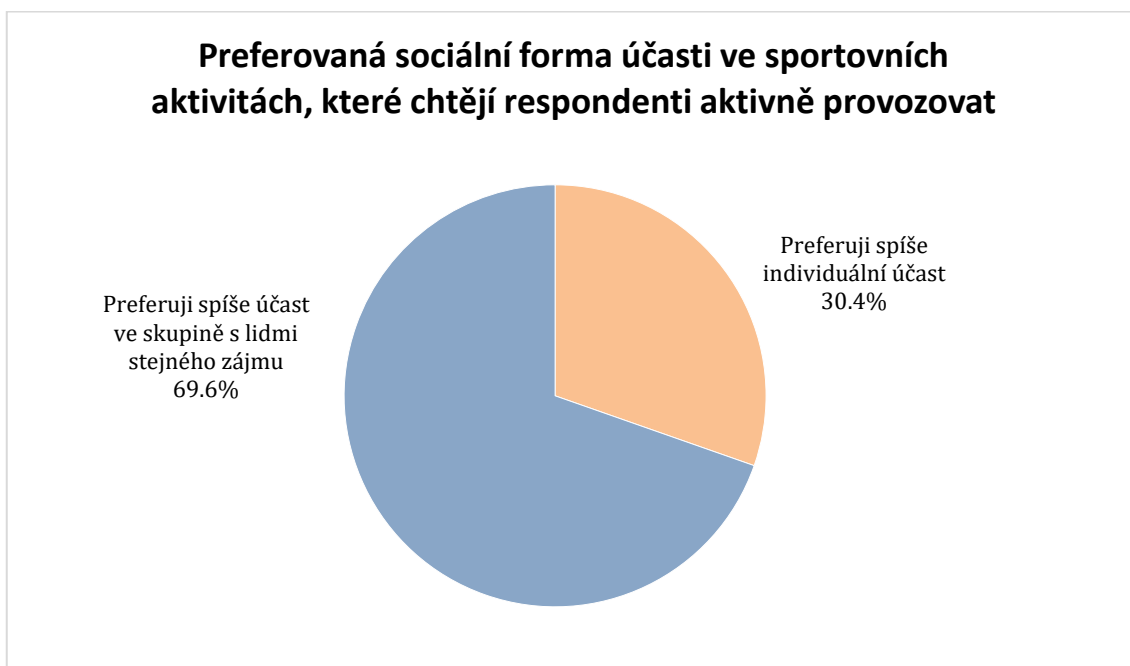
Graf 15 zobrazuje zastoupení výkonnostních úrovní všech vypsáných sportovních aktivit, které by chtěli respondenti aktivně provozovat. Výsledek potvrzuje potřebu zabývat se kvalitou nabídky různých organizací, právě pro rekreační sportovce.

Graf 15: Preferovaná výkonnostní úroveň ve sportovních aktivitách, které chtějí respondenti aktivně provozovat

Dotazník- otázka číslo 8: Vyberte preferovanou formu účasti:

Graf 16 zobrazuje preferovanou sociální formu účasti ve sportovních aktivitách, které chtějí respondent aktivně provozovat.

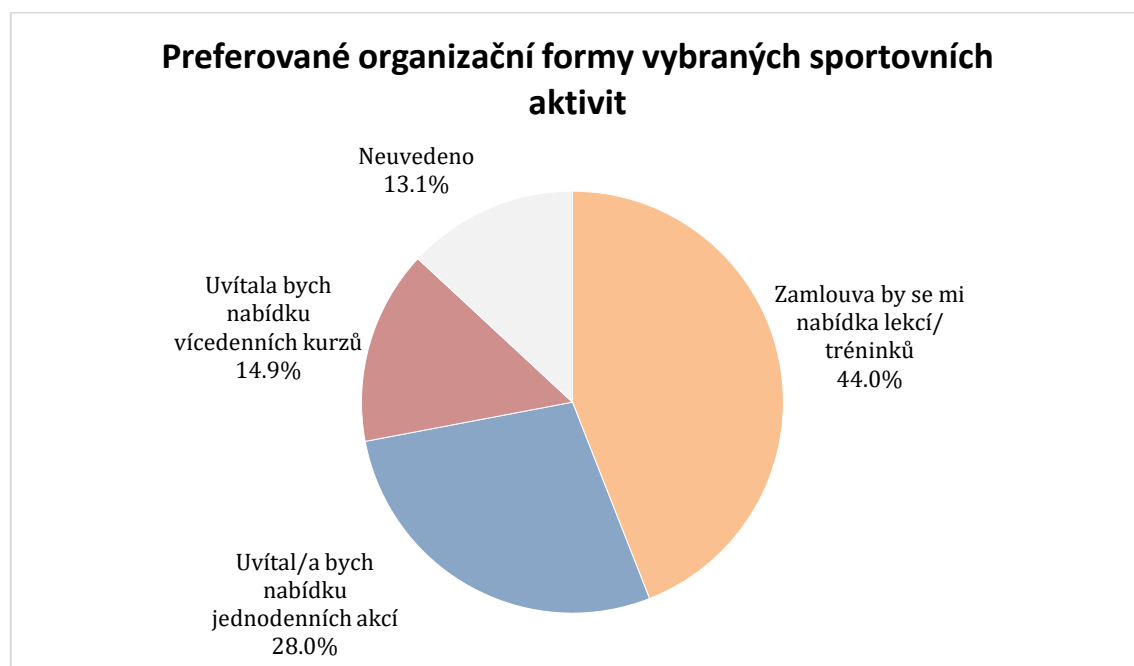

Graf 16: Preferovaná sociální forma účasti ve sportovních aktivitách, které chtějí respondenti aktivně provozovat

To, že lidé v převážné většině sportují raději ve skupině lidí stejného zájmu než individuálně, potvrzuje hned dvě myšlenky. Myšlenku toho že by lidé chtěli využívali nabídku organizovaných aktivit spíše v hromadné než individuální formě. Dále myšlenku toho, že je pro ně důležitý sociální kontakt při sportování a to ať si již chtějí aktivitu organizovat sami, či by uvítali organizovanou formu aktivity.

Dotazník- otázka č. 9: Pokud byste nabídku vybrané aktivity uvítal/a v nějaké z následujících forem, prosím vyberte ji:

Touto otázkou bylo zjišťováno, zda by měli respondenti zájem o organizovanou formu dané aktivity a v jaké organizační formě. Respondenti nemuseli vybírat ani jednu, ale mohli vybrat i všechny. Výsledky shrnuje následující Graf 17.

Graf 17 Preferované organizační formy vybraných sportovních aktivit

Ačkoliv je obecně dokazována klesající účast v organizovaném sportu například ve výzkumu Speciální Eurobarometr (Evropská komise, 2017), jakožto i v tomto výzkumu, z odpovědí na tuto otázku je zřejmé, že lidé o organizované aktivity mají zájem. Je tedy otázkou, co způsobuje rozdíl mezi tím, že by se lidé chtěli účastnit organizovaných aktivit a tím, že se jich neúčastní. Určitou odpovědí by mohly být odpovědi i v tomto výzkumu na otázku týkající se překážek sportování.

Dotazník- otázka číslo 10: Měl/a byste zájem o nabídku vedení odborníkem?

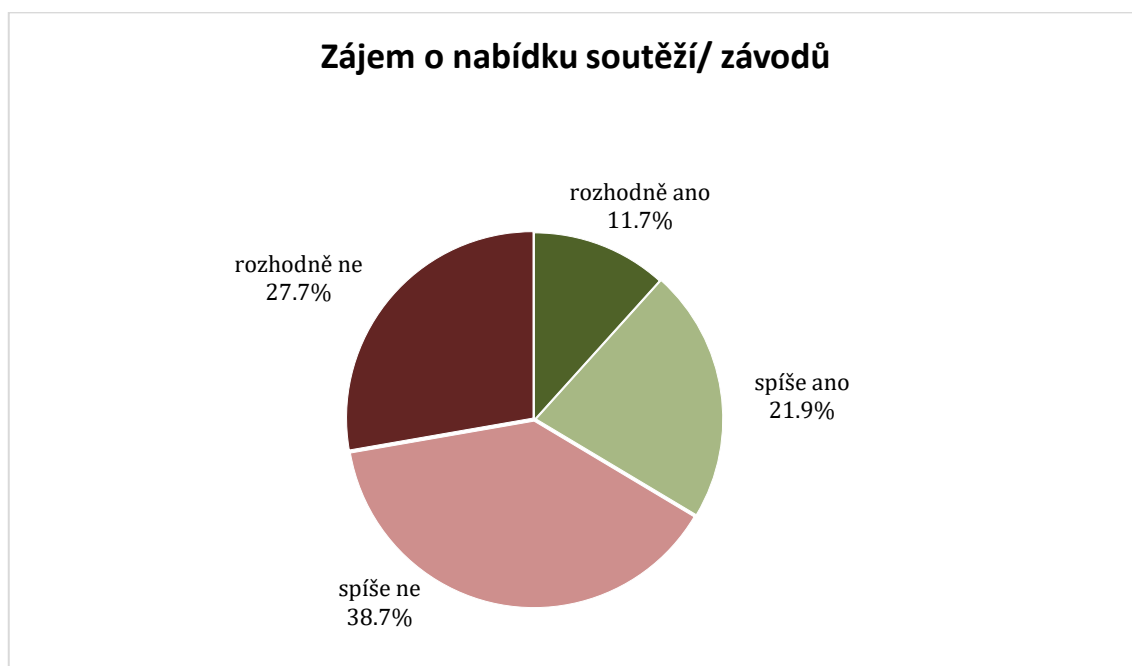
Graf 18 zobrazuje, zda mají respondenti zájem o odborné vedení. Podíl je zobrazen ze všech sportovních aktivit, kterých se chtějí respondenti aktivně účastnit.

Graf 18: Zájem o nabídku vedení odborníkem

Dvě třetiny vybraných sportovních aktivit uvedli respondenti jako aktivity, které by si přáli pod vedení odborníkem. Tento výsledek potvrzuje již zmiňovaný fakt, že respondenti vítají organizované formy sportovních aktivit, protože právě ty probíhají v převážné většině s určitým odborníkem, který daný kurz, lekci, trénink apod. vede.

Dotazník- otázka číslo 11: Měl/a byste zájem o nabídku soutěží/ závodů?

Graf 19: Zájem o nabídku soutěží/ závodů

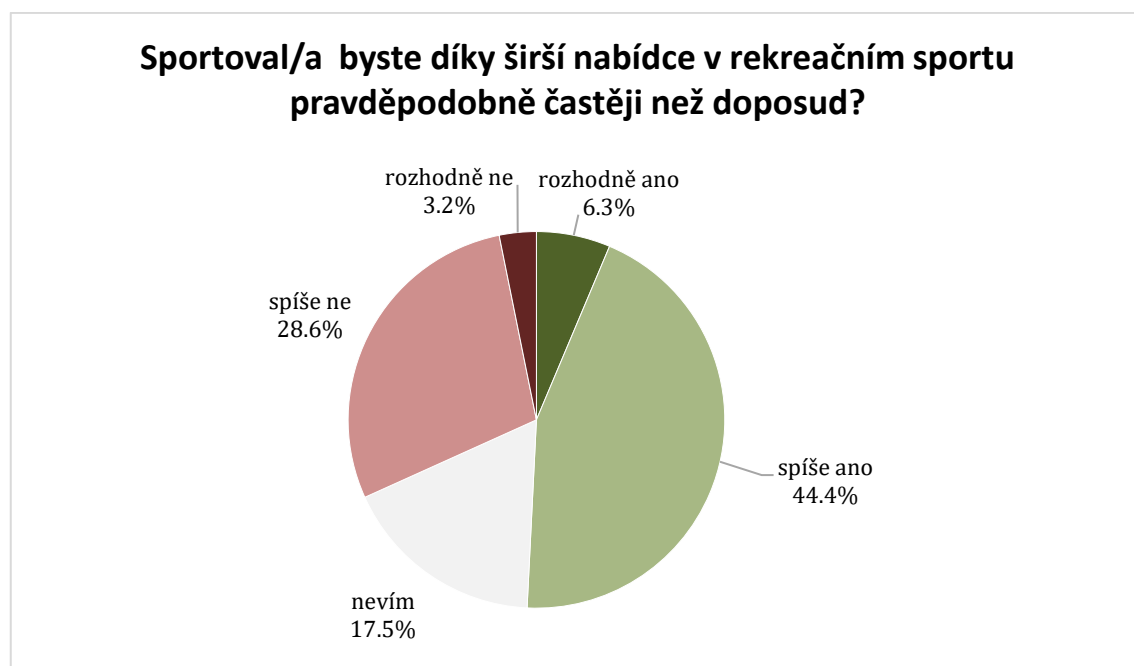
I přesto, že přes 90% vybraných sportovních aktivit si přejí respondenti provozovat pouze na rekreační úrovni, tento graf dokazuje (Graf 19), že ze všech vybraných aktivit je přes třetinu těch, v nichž chtějí dotazovaní zažít i soutěžení. Rekreační sport toto určitě nevyklučuje a zde je dokázáno, že o soutěžení, i když na rekreační úrovni určitý zájem je. Nemusí jít vždy pouze o to podat co nejlepší výkon ale například sejít se s lidmi stejného zájmu a soutěžit pro radost, pro pocity, které jedinec během soutěžení zažívá. Lidé se z několika důvodů nemůžou účastnit výkonnostní úrovně daného sportu a je škoda jim toto právo na radost z určitého soupeření odepírat neposkytnutou nabídkou. Nabídka soutěží totiž většinou probíhá pouze pro výkonnostní úroveň sportu a když se nabízí v rekreační úrovni, jsou těmito aktivitami v převážné většině pouze výjimečně pořádané jednodenní akce zaměřené na běh či cyklistiku.

5.3.5 Zájem o širší nabídku, spokojenost s nabídkou a propagací sportovních aktivit

Otázky v dotazníku 12- 19 měly za úkol zjistit, zda by lidé sportovali častěji díky širší a atraktivnější nabídce a doplňují informace k poptávce po sportovních

aktivitách, dále zda jsou spokojeni s nabídkou organizovaného i neorganizovaného sportování a zároveň propagací sportování v Hradci Králové, z jakého zdroje se nejčastěji dozvídají o nabídkách sportování, a mohli vyjádřit svůj názor na zlepšení podmínek pro rekreační sportování v Hradci Králové.

Dotazník- otázka číslo 12: Sportoval/a byste díky širší nabídce v rekreačním sportu, jako např.: vedení odborníkem, možnost účastnit se soutěží, jednodenní sportovní akce atd... pravděpodobně častěji než doposud?

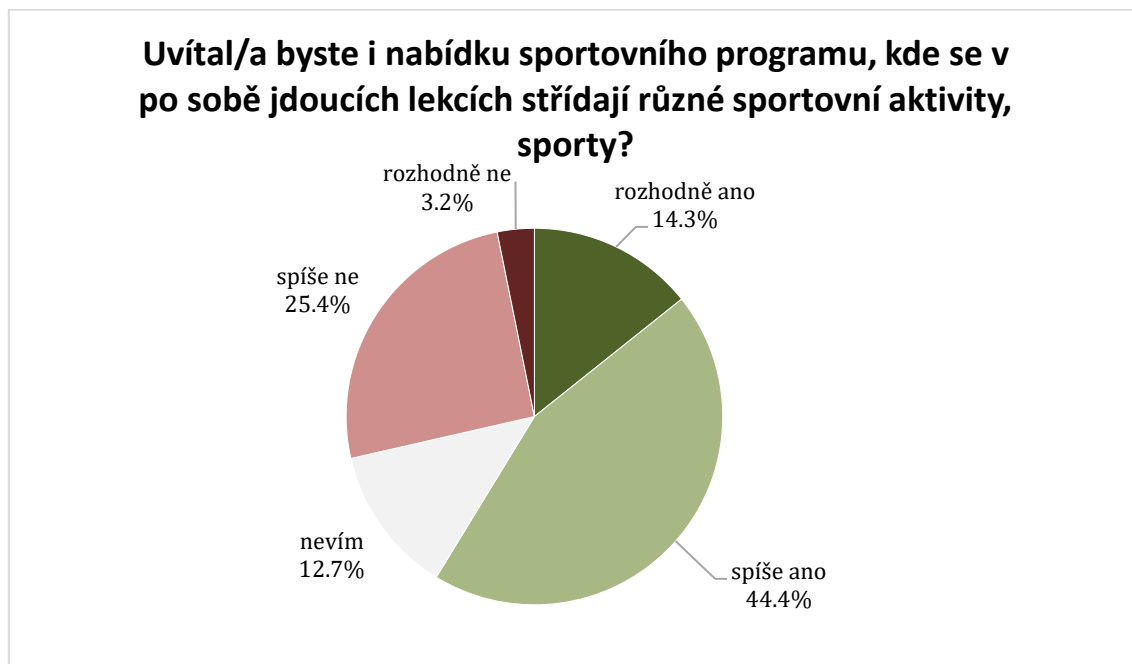
Graf 20: Sportoval/a byste díky širší nabídce v rekreačním sportu pravděpodobně častěji než doposud?

Přes polovinu respondentů uvedlo, že by díky širší nabídce sportovali častěji. 32% jich naopak uvedlo, že by to jejich účast v aktivním sportování neovlivnilo (Graf 20). Je to další důkaz toho, že se může díky kvalitnější nabídce zvýšit účast ve sportu.

Dotazník- otázka číslo 13: Uvítala/a byste i nabídku sportovního programu, kde se v po sobě jdoucích lekcích střídají různé sportovní aktivity, sporty?

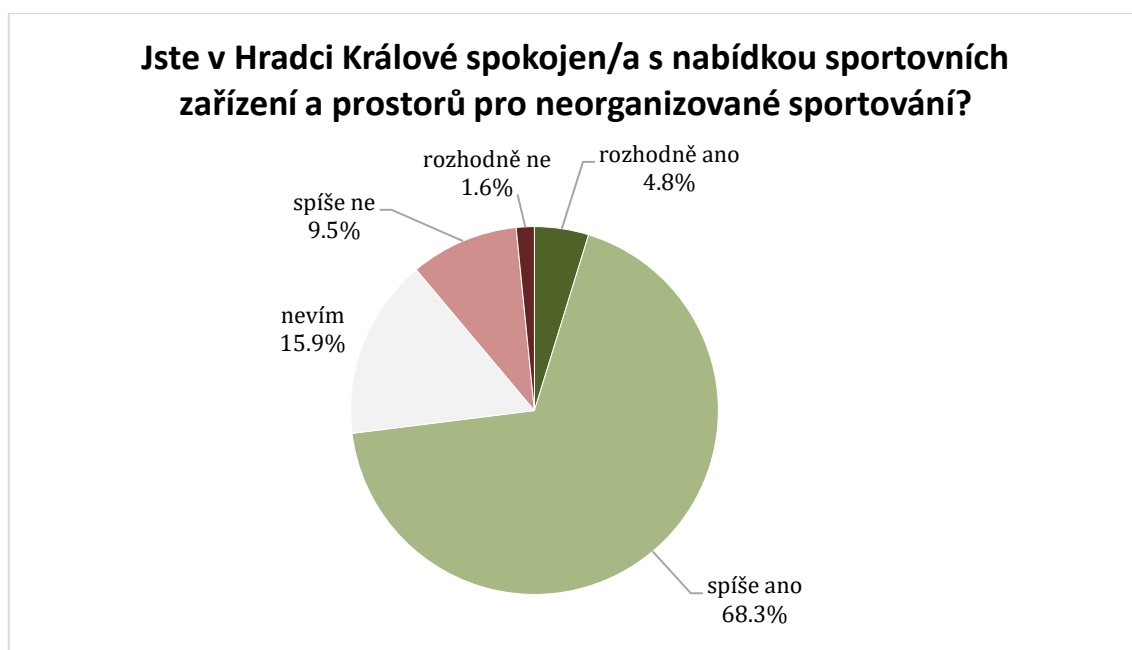
Tato otázka si kladla za cíl zjistit zájem respondentů o určitý typ organizovaného programu, jež se v nabídkách organizací pro dospělou populaci moc často nevidí. Tato forma programů se nabízí spíše jako všeobecná sportovní příprava pro děti. Jak ale

dokazují výsledky shrnuté v Grafu 21, i dospělá populace by měla o takovýto typ lekcí zájem.

Graf 21: Uvítal/a byste i nabídku sportovního programu, kde se v po sobě jdoucích lekcích střídají různé sportovní aktivity, sporty?

Dotazník- otázka číslo 14: Jste v Hradci Králové spokojen/a s nabídkou sportovních zařízení a prostorů pro neorganizované sportování?

Graf 22: Jste v Hradci Králové spokojen/a s nabídkou sportovních zařízení a prostorů pro neorganizované sportování?

Graf 22 zobrazuje skutečnost, že téměř tři čtvrtiny respondentů je spokojeno s nabídkou prostorů a zařízení pro neorganizované sportování.

Dotazník- otázka číslo 15: Jste v Hradci Králové spokojen/a s nabídkou organizovaných sportovních programů (akcí, lekcí, tréninků, kurzů)?

Graf 23: Jste v Hradci Králové spokojen/a s nabídkou organizovaných sportovních programů (akcí, lekcí, tréninků, kurzů)?

Z Grafu 23 vyplývá, že více respondentů je s organizovanou nabídkou spíše spokojených než nespokojených, avšak kladná odpověď není tak přesvědčivá jako u neorganizovaných aktivit. U neorganizovaných aktivit bylo spokojeno s nabídkou prostorů pro sportování 73,1% respondentů, zatímco u organizovaných je spokojeno s nabídkou (lekce, kurzy a jednodenními akcemi) pouze 41,3 %.

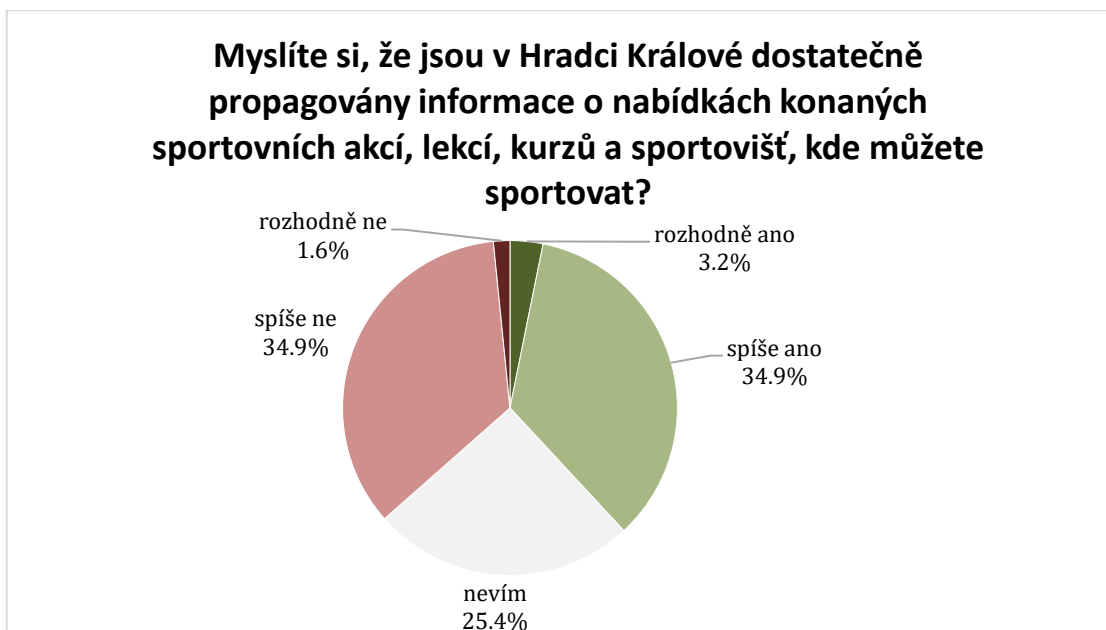
Dotazník- otázka číslo 16: Myslíte si, že je v Hradci Králové věnována dostatečná pozornost sportu a to v kategorii dospělých (veřejnost)?

Graf 24: Myslíte si, že je v Hradci Králové věnována dostatečná pozornost sportu a to v kategorii dospělých (veřejnost)?

Výsledky v Grafu 24 vypovídají o tom, že ačkoliv si 44,5 % respondentů myslí, že je sportu pro dospělou veřejnost věnována dostatečná pozornost, čtvrtina respondentů (25,3%) si přesto myslí, že pozornost dostatečná není. V tomto výzkumu relativně s vysokým podílem odpovědi „určitě ne“.

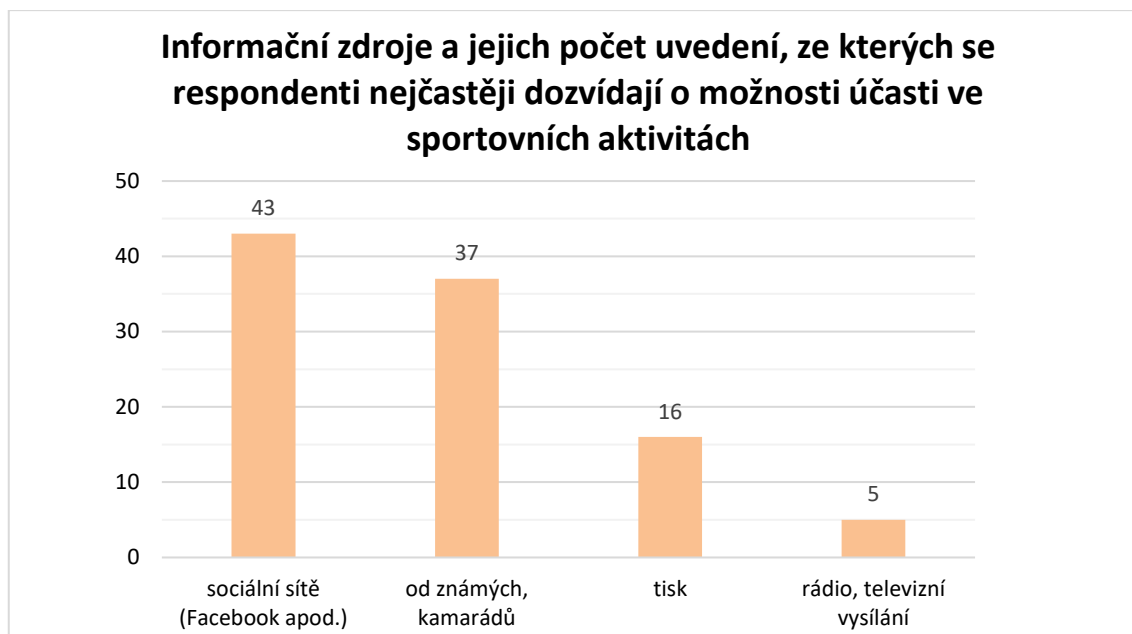
Dotazník- otázka číslo 17: Myslíte si, že jsou v Hradci Králové dostatečně propagovány informace o nabídkách konaných sportovních akcí, lekcí, kurzů a sportovišť, kde můžete sportovat?

Graf 25: Myslíte si, že jsou v Hradci Králové dostatečně propagovány informace o nabídkách konaných sportovních akcí, lekcí, kurzů a sportovišť, kde můžete sportovat?

Dotazník- otázka číslo 18: Z jakého zdroje se nejčastěji dozvídáte o možnosti účasti ve sportovních aktivitách?

Graf 26 přehledně zobrazuje rozložení všech informačních zdrojů, jež respondenti uvedli, že to je nejčastější zdroj, ze kterého se nejčastěji dozvídají o možnosti aktivně se účastnit nějaké sportovní aktivity.

Graf 26: Informační zdroje a jejich počet uvedení, ze kterých se respondenti nejčastěji dozívají o možnosti účasti ve sportovních aktivitách

V Hradci Králové vychází pravidelně několik periodických tištěných zpravodajů, např. RADNICE, měsíčník Escape apod. Přesto pouze 16 respondentů uvedlo, že se z tištěných zdrojů dozívají o možnostech aktivního sportování. Může to být způsobené tím, že nabídka v těchto tištěných zdrojích není dostatečně propagována. Názor respondentů na celkovou nedostatečnost propagace se ale rozchází. To, že je dostatečná si myslí 37%, nedostatečná taktéž 37% respondentů, jak uvádí předchozí Graf 25. Důležité ale je, že 37 % respondentů si myslí, že má propagace aktivní účasti široké veřejnosti ve sportovních aktivitách určité rezervy a připadají si málo informovaní. Je tedy jisté, že by uvítali větší propagaci.

Dotazník- otázka číslo 19: Zde prosím napište, jaká sportovní zařízení, prostory či programy (lekce, akce,..) pro sportování Vám v Hradci Králové schází, a případně napište, co by se dle Vašeho názoru dalo ještě vylepšit z hlediska vnějších podmínek pro rekreační sportování v Hradci Králové.

Tato poslední dotazníková otázka byla otevřeného typu otázky a byla dobrovolná. Z celkově šedesáti tří respondentů tuto otázku vyplnilo 17 respondentů. Doslovné odpovědi respondentů jsou vypsány v Tabulce 6.

Tabulka 6: Odpovědi respondentů na otázku č. 19

1) „Volně přístupné a udržované volejbalové a beachvolejbalové kurty, více cyklostezek v okolí města“
2) „Zlepšit po městě stezky pro cyklisty a inline bruslaře“
3) „Většina rekreačních bruslařů a cyklistů se soustředí na okruhu v městských lesích a ten je pak přeplněný, uvítal bych širší nabídku“
4) „Bylo by fajn tu mít více běžeckých tratí, které nejsou betonové“
5) „akce a lekce zaměřené na všestrannost, různé závody v různých disciplínách, kde by byla vytvořena kategorie veřejnost, více hromadných vypisovaných lekcí- větší informovanost“
6) „Větší propagace akcí, častější akce zaměřené na různé sporty“
7) „možnost cvičení aquarobiku v plaveckém bazénu, nikoli v aquacentru při běžném provozu (v minulosti bylo - finanční důvody - vysoký pronájem), v sokolovnách málo volných hodin pro dospělé a starší - dává se přednost výkonnostním sportům (mladší sportovci) a finančně výhodným pronájmům“
8) „chybí organizované rekreační programy obecně chybí více jednodenních sportovních akcí zaměřené na širší spektrum sportů chybí gymnastická tělocvična pro veřejnost“
9) „Uvítala bych akci na způsob „Sportovní park Pardubice“, kde lidé uvidí, co HK vlastně nabízí za sporty a vyžití. Trva celý týden a je možné si sporty zkusit opakovaně. Jednodenní akce v HK přiláká spoustu lidí, ale spoustu si toho člověk nemá šanci zkusit, právě proto, že je všude plno, navíc to je zaměřeno spíše na děti. Tím chci říci, že vlastně pořádně nevím, co Hradec nabízí pro dospělé- co třeba web, který by dělal sport pro dospělé dostupnější- na jednom místě by byla veškerá sportovní zařízení, spolky, kde je možné sportovat - podle typu sportu, výkonnosti, zda jde o rekreační či závodní aktivitu? Dále bych nabídla možnosti soutěží/ závodů i v rekreačních kategoriích – nějaké motivace kromě dobrého pocitu z pohybu. Pak možnost pro rodiče dělat stejný sport, co děti. Např. některé taneční kluby mají i skupiny pro rodiče, zároveň to motivuje i děti, že mají s rodiči stejný koníček, snaží se být lepší... A na závěr, co se týče malinkých dětí a hlídání. Někdo nemá možnost hlídání (babičky, tety,...), spoléhá jen na partnera, což ne vždy jde. Tím se pravidelnost, četnost sportování zhoršuje. Osobně bych uvítala dětské koutky ve sportovních zařízeních - např. kurzy (jakéhokoliv sportu) by alespoň jednou týdně byly vyhrazeny pro ty, kterým by bylo poskytnuté pohlídání dětí po dobu lekce. Řekněme, že v pondělí by od rána do večera mohl běžet sportovní program, střídaly by se lekce, druhy sportů/cvičení a v tento den by tam byl někdo, kdo dohlídne na to, jak si mezi tím děti spolu hrají - než si rodiče zacvičí.“
10) „Větší propagace jednodenních sportovních akcí pro jednotlivce nebo maminky s dětmi“
11) „Více akcí pro seniory“
12) „Volný přístup do bazénů pro starší rekreační plavce a důchodce“
13) „Projekční střelnice“
14) „Prostor pro stolní tenis“
15) „Hala pro skateboardy, bmx, koloběžky, foampit... hlavně v zimním období“
16) „Větší nabídka spinningu a squashe
17) „Stadión pro profesionální ligový fotbal“

5.3.6 Srovnání poptávky po konkrétních sportovních aktivitách s nabídkou

Tato část se zabývá srovnáním nabídky rekreačního sportování a poptávky po sportovních aktivitách ve městě Hradec Králové. Dostatečná a adekvátní nabídka totiž determinuje samotnou účast ve sportu. Porovnáváno s nabídkou bude prvních deset nejčastěji zmiňovaných sportovních aktivit, jež by si respondenti přáli provozovat.

V poptávce po konkrétních sportovních aktivitách, byla mezi deseti nejčastěji zmiňovanými aktivitami **cyklistika, následoval volejbal, poté fitness, běh, plavání, všestranné/zdravotní cvičení, turistika, jóga, tenis a tanec**. Výsledky provedených šetření vypovídají o tom, že sportovní infrastruktura pro neorganizované sportování dospělé populace, tedy sportování, kde si jedinci mohou organizovat aktivitu sami, spontánně, je na území města Hradce Králové vzhledem k této poptávce, z hlediska množství, vcelku dostatečná. Respondenti ale uvedli, že mají zájem účastnit se i organizovaných sportovních aktivit v různých organizačních formách. Jednodenní akce soutěžního charakteru jsou převážně zaměřeny na běh a cyklistiku, ostatní sporty jsou zastoupeny jen sporadicky. Určitým měřítkem pro porovnání nabídky a poptávky může být počet organizací nabízející konkrétní sportovní aktivity pravidelně v organizované formě - lekce, kurzy, jednodenní akce, soutěže. Nejvyšší počet organizací nabízí lekce spadající pod fitness, které se v poptávce umístilo na 3. místě. Vysoký počet organizací – dvanáct, pak nabízí všestranné/zdravotní cvičení (6.místo v poptávce), sedm organizací nabízí jógu (9. místo), pět organizací pak tenis a turistiku (10. a 8. místo). Cyklistiku, volejbal- aktivity na 1. a na 2. místě v poptávce pak nabízí v pravidelné organizované formě pouze 3 organizace, což je na město skoro se sto tisíci obyvateli velmi málo. Ovšem cyklistika je podporovaná organizovanými jednodenními soutěžními akcemi. Tři organizace nabízí i aktivitu tanec, umístěnou na 10. místě. Lépe na tom není ani aktivita na 4. místě- běh, kromě jednodenních soutěžních akcí tuto aktivitu nabízí v organizované formě lekcí pro rekreační sportovce pouze jedna organizace. Na 5. místě v poptávce se umístila aktivita plavání/zdravotní plavání, tuto aktivitu a to ještě pouze ve formě pro seniorskou populaci, organizuje pouze jedna organizace. Analýzou nabídky taktéž bylo zjištěno, že největší množství nabízených aktivit nabízí právě pouze jedna organizace. Nutno podotknout, že zmiňované lekce, jednodenní akce daných organizací jsou velmi často neoficiálně určeny pro starší populaci (v souhrnu však byly započítávány organizace celkově).

6 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zjistit, jaké jsou možnosti a nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace, s důrazem na organizované aktivity a jejich organizační formy a to na příkladu města Hradce Králové. Současně bylo cílem odhalit zájem dospělé populace v Hradci Králové o účast v konkrétních sportovních aktivitách, a to jak ve formě spontánní, tak i organizované. Dalším cílem bylo zjistit spokojenost cílové skupiny s nabídkou pro sportování a zároveň definovat případné překážky nejčastěji bránící dospělé populaci sportovat ve svém volném čase. Cíle týkající se nabídky sportování byly splněny díky analýze dostupných dokumentů, internetových stránek organizací, popřípadě díky telefonickému dotazování. Metodou dotazníkového šetření pak bylo dosaženo splnění cílů v oblasti zájmu o účast v konkrétních sportovních aktivitách a jejich podobách, spokojenosti s nabídkou a definování nejčastějších překážek ve sportování.

Výzkumné otázky této práce byly následující: Jaká je nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace, s důrazem na organizované aktivity a jejich organizační formy? Jaká sportovní odvětví v nabídce organizovaných aktivit převládají? Jaké sportovní aktivity a v jaké podobě si je cílová skupina přeje provozovat? Jak je dospělá populace spokojena s nabídkou a propagačními možnostmi účastnit se sportovních aktivit v Hradci Králové? Jaké jsou nejčastější překážky bránící dospělé populaci v účasti ve sportu? Odpovídá nabídka rekreačního sportování poptávce po sportovních aktivitách?

Shrnutí hlavních výsledků a závěrů korespondujícími s cíli jsou následující: Nabídka sportování v oblasti rekreačního sportu dospělé populace byla zjišťována ve veřejném (kraj a město), soukromém i občanském sektoru. Bylo zjištěno, že Královehradecký kraj se rekreačním sportováním dospělé populace zabývá na úrovni vypisování dotačních programů, stanovuje strategické cíle pro rozvoj sportu a volnočasových aktivit v koncepčních dokumentech. Podporuje sportovní akce s trvalou záštitou rady kraje mezi kterými byly pouze dvě akce, kterých se mohla účastnit veřejnost, nekonaly se ale na území města Hradce Králové. Nabídka ve veřejném sektoru- od statutárního města Hradce Králové existuje pouze skrze městem založené, zřizované organizační složky a právnické osoby, jimiž jsou většinou příspěvkové

organizace, které již mají konkrétní nabídku pro rekreační sportování dospělých. Město pouze stanovuje cíle v koncepčních dokumentech a podílí se na podpoře sportu pro širokou veřejnost skrze sportovní akce městem sice nepořádané, ale městem finančně dotované.

Nabídka od organizací působící v soukromém a občanského sektoru nabízející pro veřejnost a rekreační sportování je v oblasti neorganizovaných sportovních aktivit vcelku dostatečná. Konkrétní organizace a jejich nabídku najdeme ve výsledkové části v přehledných tabulkách. Pokud organizace vlastní své prostory, většinou je nabízejí k pronájmu pro neorganizované sportování široké veřejnosti a jako další službu pak nabízejí programy pro organizované sportování. Dále bylo zjištěno, že různorodější nabídka pravidelných organizovaných aktivit v různých organizačních formách (lekce, jednodenní akce, vícedenní kurzy, soutěže) pochází převážně od neziskových organizací, spolků. Soukromé organizace nejčastěji nabízí organizované aktivity spadající pod fitness programy, dále tělesná cvičení jako jóga a pilates. Nabídka ostatních sportů se nabízí jen sporadicky.

Byla shrnuta zjištěná nabídka z hlediska rozmanitosti nabídky dle sportovních odvětví. Největší nabídka, tedy nejvíce organizací nabízí organizované programy v oblasti fitness a dále pak všestranného/ zdravotního cvičení (12 org.), jógy (7 org.), jezdeckví, tenisu a turistiky (5.org), aqua aerobiku, golfu, tance, volejbalu, všestranného cvičení spolu s dětmi, zumbou a cyklistiky (3 org.) dalším sportům se pak věnují pouze 2 či méně organizací. Nejvíce sportům se pak věnuje pouze jedna organizace, je to celkově 28 sportovních aktivit. Z výsledků můžeme vidět, že nejméně organizací, či žádná organizace se věnuje právě kolektivním sportům, ty jsou přitom pro jedince nejsložitěji organizovatelná (prostor, účastníci apod...). Nejvíce se nabízejí sportovní aktivity zaměřené na různá cvičení podporující kardiovaskulární systém, držení těla a formující postavu. Obecně se dá říci, že nejvíce jsou nabízené ty aktivity, které se dají provádět i individuálně, naopak sportovní aktivity, ke kterým je potřeba kolektiv, pak nejméně. Co se týče jednodenních sportovních akcí na území města pro širokou veřejnost, nejčastěji pořádanými akcemi jsou akce zaměřené na běh a cyklistiku. Sporadicky se pak vyskytovaly aktivity jako badminton, beachvolejbal, golf, jóga.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že mezi prvními třemi sportovními aktivitami, jež si přejí respondenti provozovat (respondentů bylo 63, možnost napsaných sportovních aktivit 189) se nejčastěji vyskytovala cyklistika (20x), dále volejbal (12x),

fitness a běh (11x), plavání/zdravotní plavání (10x), všestranné/ zdravotní cvičení (9x), turistika (8x), poté jóga (6x). Ve výsledkové části poptávky, je poptávka i srovnána s nabídkou. U většiny sportovních aktivit, jež by chtěli respondenti provozovat, převažuje odpověď že by chtěli aktivitu provozovat: na rekreační úrovni (90,4 % aktivit); chtěli by sportovat s lidmi stejného zájmu (69,6 % aktivit); mají zájem o organizované formy (87%) – převážně v organizační formě lekcí a tréninků; mají zájem o přítomnost odborníka vedoucí sportovní aktivitu, a co se týče nabídky soutěží a závodů, více respondentů uvedlo, že by zájem o tuto formu neměli, což může být způsobeno nesoutěžní povahou aktivit.

Co se týče spokojenosti cílové skupiny s nabídkou pro sportování (zahrnující organizované a neorganizované sportování, propagaci apod.) v Hradci Králové, 51% respondentů uvedlo, že by díky kvalitnější a širší nabídce sportovalo častěji, 32% respondentů uvedlo, že četnost jejich sportování by nabídka lepší nabídka neovlivnila. Téměř tři čtvrtiny respondentů je spokojeno s nabídkou prostorů a zařízení pro neorganizované sportování. Více respondentů uvedlo, že s nabídkou organizovaných programů je spíše spokojených, avšak kladná odpověď není tak přesvědčivá jako u neorganizovaných aktivit. Dále bylo zjištěno, že ačkoliv si 44,5 % respondentů myslí, že je sportu pro dospělé veřejnost ve městě věnována dostatečná pozornost, čtvrtina respondentů si přesto myslí, že pozornost dostatečná není.

Hlavní výsledky a závěry ohledně případných překážek nejčastěji bránící dospělé populaci sportovat v jejich volném čase jsou následující: Z 63 respondentů jich 19% uvedlo, že jim v účasti nic nebrání. Ti respondenti, kteří vybrali nějaké překážky, nejčastěji uváděli důvod ten, že mají málo volného času a dají přednost jiné volnočasové aktivitě. Mimo tento faktor, byly dalšími nejčastějšími faktory zabraňující častějšímu aktivnímu sportování uváděny zdravotní důvody a to, že jedinci nemají s kým sportovat a sami se k aktivitě nedonutí. Velmi často byly uváděny i další vnější faktory, které se dají kvalitnější nabídkou ovlivnit - širší, kvalitnější a zajímavější nabídka organizovaného sportování, jež mohou organizace nabízet, by mohla tyto jedince motivovat k častějšímu sportování.

Dále by dotazovaní nejčastěji uvítali, co se týče sportovních zařízení a prostor následující: volně přístupné udržované volejbalové a beachvolejbalové kurty, veřejnosti přístupnou gymnastickou tělocvičnu, zlepšení a navýšení stavu cyklostezek ve městě i v okolí, přírodní běžecké tratě ve městě. Co se týče organizovaných programů,

nejčastěji by respondenti uvítali širší nabídku jednodenních i vícedenních akcí, z hlediska četnosti i zaměřenosti na různé sporty a větší propagaci těchto akcí. Dále byl zmiňován zájem o častější organizované programy, kde by dospělí mohli sportovat spolu s dětmi a programy s hlídáním dětí. Dále byl uváděn zájem o programy a jednodenní sportovní akce pro seniory. Zmiňován byl i poznatek, že by se měla dávat větší přednost aktivitám pro veřejnost, protože často jsou prostory pro sportování upřednostňovány pro výkonnostní sport.

Práce shrnuje nabídku rekreačního sportování dospělé populace v Hradci Králové a to ve veřejném, soukromém i občanském sektoru. Zároveň shrnuje výsledky zájmu dotazovaných o účast v konkrétních sportovních aktivitách, jejich podobách, a spokojenost respondentů s nabídkou a propagací pro aktivní sportování a zároveň pomohla určit nejčastější překážky bránící častějšímu sportování. V praktické části, kde se nacházejí podrobné výsledky z šetření, zpracované do přehledných tabulek, grafů a komentářů, se můžeme přesvědčit o splnění hlavních cílů.

Výsledky mohou sloužit jako vzorek trendů v nabídce a poptávce v rekreačním sportování dospělých, avšak jejich pravidelnost by se musela potvrdit rozsáhlejším výzkumem. Výsledky práce mohou dále posloužit jako vhled do situace rekreačního sportování dospělých, a tak může být práce přínosem jako podklad pro plánování s cílem zlepšení situace v rekreačním sportu dospělé populace. Zlepšení situace jak ve veřejném sektoru, tak i pro lepší cílení nabídky v občanském a soukromém sektoru.

SEZNAM LITERATURY

- 1 BLAHUTKOVÁ, M., ŘEHULKA, E., DVOŘÁKOVÁ, Š.: Pohyb a duševní zdraví. Paido, Brno 2005.
- 2 Česká unie sportu, *Sportovní kluby* [online]. [cit. 2019-08-22]. Dostupné z: https://iscus.cz/web/sportovni-subjekty/?is_map_active=0
- 3 Český olympijský výbor & SAZKA a.s., *Sport v okolí* [online]. [cit. 2019-07-05]. Dostupné z: <https://www.sportvokoli.cz/>
- 4 Český statistický úřad. *Statistika sportu: základní ukazatele – 2017* [online]. [cit. 2019-07-16]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statistika-sportu-zakladni-ukazatele-2017>
- 5 Český statistický úřad. *Databáze demografických údajů za vybraná města ČR* [online]. [cit. 2019-07-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-vybrana-mesta-cr>
- 6 DOVALIL, J., ERBEN, E., *Olympismus*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2004, 219 s. ISBN 80-7033-871-7.
- 7 DOSTÁL, V., PŘEROVSKÝ, J.: Evropská unie a sport. *Sport, stát, společnost*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2000, s. 5-19.
- 8 Dotační portál Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, *Dotační oblast - Sport a tělovýchova 2019* [online]. [cit. 2019-07-19]. Dostupné z: <http://dotace.kr-kralovehradecky.cz/Modules/DOTIS/Pages/Public/ProjectList.aspx?Id=10>
- 9 European commission. *Special Eurobarometer 472- Sport and physical activity* [online]. [cit. 2019-07-17]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2164>
- 10 Eurostat. *European Health Interview Survey* [online]. [cit. 2019-08-22]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/european-health-interview-survey>
- 11 Evropská komise. *Bílá kniha o sportu*. Evropské společenství, 2007. 40 s. ISBN 978-92-79-0654177.

- 12 FLEMR, L. a kol. *Prostorové podmínky pro podporu aktivního životního stylu současné populace*. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 9788024617657.
- 13 Gratton, C., Rowe, N. & Veal, A. J. International comparisons of sport participation in European Countries : an update of the COMPASS Project. *European Journal for Sport and Society*, 2011, 8(1–2), 99–116.
- 14 HENDL, J., DOBRÝ, L. *Zdravotní benefity pohybových aktivit: monitorování, intervence, evaluace*. 2. vyd. Praha: Karolinum. 2011. ISBN 978-802-4620-008.
- 15 Hradec Králové, *Calendarium Regina* [online]. [cit. 2019-07-13]. Dostupné z: <https://www.hrdeckralove.org/calendarium-regina/d-50466>
- 16 Hradec Králové, *Městské organizace a organizační složky, účast města v jiných organizacích* [online]. [cit. 2019-07-06]. Dostupné z: <https://www.hrdeckralove.org/mestske-organizace-a-organizacni-slozky-ucast-mesta-v-jinych-organizacich/ds-1831>
- 17 Hradec Králové, *Salon republiky, Královehradecký magazín pro volný čas* [online]. [cit. 2019-07-10]. Dostupné z: https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=68312
- 18 Hradec Králové. *Sociodemografická charakteristika města Hradce Králové* [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: https://www.hrdeckralove.org/assets/File.ashx?id_org=4687&id_dokumenty=63115
- 19 Hradec Králové. *Základní informace o městě* [online]. [cit. 2019-07-31]. Dostupné z: <https://www.hrdeckralove.org/zakladni-informace-o-meste/ms-1150/p1=1150>
- 20 Hradecká kulturní a vzdělávací společnost. *Vzdělávací kurzy* [online]. [cit. 2019-07-24]. Dostupné z: <https://www.adalbertinum.cz/cs/vzdelavaci-kurzy/pohybove-aktivity.html>
- 21 Infocentrum Hradec králové, *Sport* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.hkinfo.cz/cs/sport.html>
- 22 JANSÁ, P. *Sport a pohybové aktivity v životě české populace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2005. ISBN 80-863-1733-1.
- 23 Knihovna města Hradce Králové. *Kalendář akcí* [online]. [cit. 2019-07-24]. Dostupné z: <https://www.knihovnahk.cz/pro-verejnost>

- 24 Královehradecký kraj. *Program rozvoje Královehradeckého kraje 2017-2020* [online]. [cit. 2019-07-19]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/Program-rozvoje-KHK-2017-2020.pdf>
- 25 Královehradecký kraj, *Sport a relaxace* [online]. [cit. 2019-07-05]. Dostupné z: https://www.hkregion.cz/dr-cs/k-sport-a-relaxace/#dr_view_style=full;skat=0;r=0
- 26 Královehradecký kraj, *Sportovní akce s trvalou záštitou Rady KHK* [online]. [cit. 2019-07-11]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/volnocasove-aktivity/akce/sportovni-akce-s-trvalou-zastitou-rady-khk-302333/>
- 27 Královehradecký kraj, *Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji*. [online]. [cit. 2019-07-19]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/volnocasove-aktivity/telovychova-sport/zamer-rozvoje-sportovnich-a-volnocasovych-aktivit-v-kralovehradeckem-kraji--66550/>
- 28 Městské lesy Hradec Králové [online]. [cit. 2019-08-22]. Dostupné z: <http://mestske-lesy.cz>
- 29 POPELKA, J. *Sport jako veřejná služba: Sociální spravedlnost a efektivnost sportovních zařízení v obcích* [online]. 2015 [cit. 2019-06-21]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/109634>
- 30 SALLIS, J. F., J. J. PROCHASKA, and W. C. TAYLOR. A review of correlates of physical activity of children and adolescents. *Med. Sci. Sports Exercise*, 32, s. 963–975, 2000.
- 31 SEKOT, A. *Sport a společnost*. Brno: Paido, 2003. 186 s. ISBN 80-7315-047-6.
- 32 SEKOT, A. *Sociologie sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 410 s. ISBN 8073151324.
- 33 Scheerder, J. et al. *Understanding the Game: Sport Participation in Europe: Facts, Reflections and Recommendations*. [online]. 2011 [cit.2019-07-11] Dostupné z: <https://biblio.ugent.be/publication/1932490>
- 34 SLEPIČKOVÁ, I., SLEPIČKA, P. Sport z pohledu české společnosti I. *Česká kinantropologie*, 2002, roč.6, č.1, s. 7-23.
- 35 SLEPIČKA, P., HOŠEK, V., HÁTLOVÁ, B. *Psychologie sportu: monitorování, intervence, evaluace*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1290-9.

- 36 SLEPIČKA, P., MUDRÁK, J., SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a pohyb v životě seniorů: monitorování, intervence, evaluace*. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-802-4631-103.
- 37 SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a volný čas adolescentů*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2001. ISBN 80-86317-13-7.
- 38 SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a volný čas: vybrané kapitoly*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1039-6.
- 39 SLEPIČKOVÁ, I. a kol. *Sportovní organizace: teoretická východiska a situace v ČR po roce 1990*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-802-4614-052.
- 40 SLEPIČKOVÁ, I. Sociální stratifikace: Stává se novým problémem českého sportu? *Sport a sociální stratifikace*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2011, s.5- 15. ISBN 978-80-86317-90-8.
- 41 THOMAS, R., *Sociologie du sport*. Paris : Presses Universitaires de France, 1993
- 42 VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-308-0.
- 43 VORÁČEK, J. a kol. *Public relations ve sportovních organizacích*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-802-4620-275.

PŘÍLOHY

Příloha 1- Dotazník